

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXX

Kaina 35 c.

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, RUGPJŪTIS - AUGUST 17, 1989

Nr. 160

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Nusivylę Nikaragvos laisvės kovotojai

Honduras. — Daugel metų čia ruošėsi kovoti Nikaragvos laisvės kovotojai, dažnai įsiverždami į savo krašto vidų ir ten naikindami komunistines sandinistų pajėgas, ginkluotas Sovietų ginklais. Jie su didžiū dėmesiu sekė Centro Amerikos valstybių prezidentų pasitarimus. Iš Honduro radijo pranešimų kontras kariai išgirdo nutarimą tuojau pat panaikinti jų esamas stovyklas Hondure, visa tai prižiūrint tarptautinei komisijai.

Ši žinia, kurią patvirtino penki centrinės Amerikos prezidentai, buvo sutikta vieninga nuomone, kad jie visai nesiskaito su 12 arba 15 tūkstančių laisvės kovotojų, kurie pasiryžę dabar kovoti toliau, gal pačioje Nikaragvoje, ir be kitų teikiamos paramos, praneša AP žinių agentūra. „Mes jau nusprendėme“, pasakojo partizanai, „mes grįšime į Nikaragvą ir mirsime su ginklu rankose“. Tačiau kontras vadovybė šį prezidentų nutarimą sutiko tylai. Tai liečia ne vien tik pačius karius, bet ir laisvės kovotojų šeimas.

Partizanai nusivylę

Šis susitarimas iškėlė į paviršų didelį nepasitenkinimą tais žmonėmis, kurie prileido prie demobilizacijos plano; į tai yra įskaitoma Amerika, Jungtinės Tautos ir politinių partijų opozicija pačioje Nikaragvoje, kuri pasirašė susitarimą su sandinistų vyriausybe, kad laisvės kovotojų stovyklos Hondure būtų uždarytos. „Mes turime priminti jiems, jog, kai mes pradėjome savo kovą, nebuvo tarptautinių organizacijų, opozicinių partijų — absoliučiai nebuvo nieko, kas sulaukytų sandinistų frontą“, kalbėjo vienas contrų karininkas.

Pagal naująjį susitarimą po trijų dienų trukusių posėdžių Tela kurortiniame mieste, prezidentai reikalauja, kad laisvės kovotojai būtų išskaidyti iki gruodžio mėnesio. Jie nutarė, kad demobilizacija privalo būti savanoriška, prižiūrima tarptautinės komisijos ir taikos dalinių prie Honduro-Nikaragvos sienos. Jei kas iš kontras karių nesiskaitytų su šiuo nutarimu, tai nebegautų amerikiečių humanitarinės paramos. Tokios yra kongresinės taisyklės.

Nikaragvos Rezistencijos sąjūdžio vadovas Adolfo Calero, kurio būstinė yra Miami mieste, pasakė, kad šiuo metu negali komentuoti to 5 prezidentų nutarimo. Partizanų kiti vadai Hondure mano, jog ne daug vilties, kad jie galėtų pasilikti Hondure. Neaiškios ir repatriacijos sąlygos, tuo labiau amnestijos, nes sandinistai beveik jokio savo pažado nėra ištesėję. Esą galimi tik du keliai

— pasirinkti nuolatinę egzilę arba grįžti į Nikaragvą ir tęsti partizaninį karą.

Sugrįžimas — tai sušaudymas

1988 m. buvo sutarta su sandinistais dėl karo pailaubų. Pagal tai, kontras turėjo kurį laiką gyventi nustatytose zonose, kuriose jie būtų aprūpinami humanitarine parama iš Amerikos, bet sandinistai to susitarimo nevykdė. Diplomatai betgi mano, kad sandinistai neleis kontras sugrįžti. Sandinistai jau dabar pareikalavo, kad, jei kuris nors laisvės kovotojas sugrįš, tai pirmiau privalo atiduoti ginklus, kuriuos jis turi, ir pasisakyti, kokius ginklus moka panaudoti. Daugelio kovotojų šeimos taip pat yra Hondure — jų susidarytų maždaug 50,000 asmenų.

Hondure esančių užsienio žurnalistų žiniomis, daugelis partizanų norėtų gauti azylio teises Amerikoje. Jie nenori gyventi prie sandinistų vyriausybės. Daugelis laisvės kovotojų sako: „Jei mes pasiduosime, mes būsim sušaudyti, nes sandinistai niekad neišlaikė savo žodžio“, pasakojo vienas partizanų vadų užsienio žurnalistams. Prez. Bushas tuo klausimu nieko nėra pasakęs.

Kritikuoja sąjūdžius

Maskva. — Komunistų partijos laikraštis „Pravda“ kaltina masinius politinius sąjūdžius Baltijos valstybėse kurstant „tautinę isteriją“. Tautinių sąjūdžių puolimas, kurių veikla išsiplėtė praėjusiais metais, atrodė, yra surištas su Estijoje jau antrą savaitę vykstančiais streikais, praneša AP žinių agentūra. „Pravda“, kuri turi tendenciją palaikyti daugiau konservatyviusius sovietų vadus, kritikuoja labiau liberališkesnes buvusius nepriklausomų Baltijos respublikų vadovybes.

— Prez. George Bush išvyksta dvidešimčiai dienų atostogų į savo namus Maine valstijoje. Savo 21-joje spaudos konferencijoje prezidentas pasakė nežinąs, ar Irano prez. Rafsanjani gali kontroliuoti visus reikalus, nes „kietosios linijos atstovai Teherane dažnai reiškia kitokį nusistatymą“.

— Washingtone prez. Bushas išsireiškė spaudos konferencijoje jog tam tikru atveju jis panaudotų ir karinę jėgą, kad sugrąžintų pagrobtuosius namo.

Sen. Dennis DeConcini

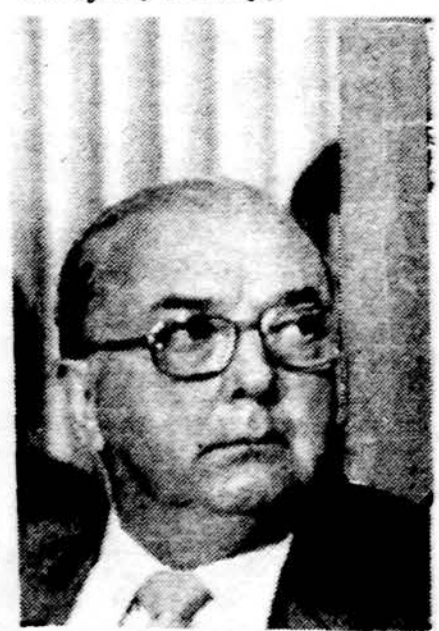

Contras kariai atlieka kasdieninius pratimus Honduro stovykloje. Daugelis jų esą pasiryžę kovoti prieš sandinistus, kai bus sugrąžinti į tėvynę.

Tragiška 1939 m. nacių-sovietų 50 m. sukaktis

Washingtonas. — JAV senatorius Hesse Helms iš Siarės Karolinos valstijos pristatė Senatui rugpjūčio 2 d. savo ir kitų dvejų senatorių paruoštą rezoliuciją Baltijos valstybių nepriklausomybės reikalui ir padarė šį pareiškimą, kreipdamasis į tą dieną Senatui pirmininkaujantį šiais žodžiais.

Pone Prezidente, šia rezoliucija 1939 m. rugpjūčio 23 d. nacių-sovietų nepuolimo sutarties 50-sios metinės skelbiamos Juodojo Kaspino Diena, prisimenant neteisėtą Pabaltijo valstybių aneksiją.

Sen. Jesse Helms

Pone Prezidente, 1989 m. rugpjūčio 23 d. pažymės tragišką Molotovo-Ribbentropo pakto, labiau žinomo kaip 1939 m. nacių-sovietų savitarpio nepuolimo sutartį, 50-ties metų sukaktį. Tą dieną prieš penkiasdešimt metų Adolfo Hitlerio nacių Vokietijos ir Josifo Stalino Sovietų Sąjungos emisarai susitiko ir slapta susitarė sunaikinti nepriklausomas, demokratines Estijos, Latvijos ir Lietuvos valstybes. Tarpukario laikotarpiu, pradedant 1918 m., Baltijos valstybės buvo Tautų Sąjungos narės ir palaikė pilnus diplomatinius santykius su Jungtinėmis Valstijomis.

Tragišką Hitlerio ir Stalino palikimas iki šiol gyvas Baltijos šalyse. Tebesitęsianti neteisėta Baltijos kraštų inkorporacija į Sovietų Sąjungą yra niūrus baisiausių 20-tojo amžiaus tironų nusikaltimų priminimas.

Pone Prezidente, Pabaltijo žmonės yra priversti prieš savo valią likti Josifo Stalino vergijoje.

Šių metų gegužės 18 d. šitoje pačioje vietoje aš kalbėjau apie nacių-sovietų pakto istoriją ir Senatui pateikiau plačius dokumentuotus įrodymus.

Pone Prezidente, Sovietų Sąjunga pastaruosius 50 metų neigė nacių-sovietų pakto ir jo slaptojų protokolų egzistavimą. Tačiau Vokietijos Federacinės Respublikos užsienio reikalų ministerijos ir Jungtinių Valstijų nacionaliniuose archyvuose laikomos oficialios patvirtintos mikro filmų kopijos visų dokumentų, susijusių su nacių-sovietų paktu.

Nacių-sovietų pakto slaptieji papildomi protokolai buvo pretekstas Sovietų Sąjungai neteisėtai aneksuoti Baltijos valstybes. Jie tiesiogiai privedė prie Estijos, Latvijos ir Lietuvos grubios okupacijos 1940 m. birželio mėn.

Pone Prezidente, begaliniai ir sistemingai falsifikuodama istoriją Sovietų Sąjungos vyriausybė atsisako svarstyti neteisėtai aneksuotą nacių-sovietų pakto ir jo slaptojų protokolų pasekmes. Nepaisydamas „viešumo“ dvasios, ponas Gorbačiovas viešai nepripažino 1939 m. Hitlerio-Stalino suokalbio. Pone Prezidente, ponas Gorbačiovas gerai žino, jog slaptojų protokolų turinys aiškiai parodo, kad Baltijos valstybės į Sovietų Sąjungą įstojo ne laisvu noru.

Per 50 metų Estijos, Latvijos ir Lietuvos žmonės nepasidavė sovietiniam melui. Narsios tautinės grupės metų metais stengiasi ištraukti tiesą į paviršų. Pastaruoju metu nuolatinis spaudimas iš atsivariusių masinių Estijos ir Latvijos Liaudies frontų ir Lietuvos Sąjūdžio narių pusei priverstė Sovietų Sąjungą paskelbti ir viešai pripažinti neteisėtus 1939 metų įvykius.

Pone Prezidente, aš norėčiau pagerbti tas grupes už jų drąsiai veiklą. Tik jų spaudimo deka Sovietų Sąjungą pastaruoju metu pradedo užsiminti apie tu

dokumentų realų egzistavimą.

Pone Prezidente, 1989 m. rugpjūčio 23 d. tebėra liūdina diena Baltijos kraštų žmonėms. Šimtai tūkstančių estų, latvių ir lietuvių susirinko savo sostinėse prisiminti tragišką savo istorijos dieną. Iš trijų liaudies frontų sudaryta Baltijos Taryba, minėdama Juodojo Kaspino dieną, rugpjūčio 23 d. organizuoja išpuodingą žmonių grandinę, kuri sieks nuo Lenkijos iki Suomijos.

JAV Kongresas neturi leisti, kad ši liūdina diena praeitų nepastebėta, dėl tos priežasties aš ir pristatau rezoliuciją, 1989 m. rugpjūčio 23 d. skelbiančią Juodojo Kaspino dieną, smerkiančią nacių-sovietų pakto jo pasirašymo 50-tųjų metų dieną. Rezoliucijoje paprasčiausiai Sovietų Sąjungą raginama sutikti su tuo, ką laisvasis pasaulis jau žino — kad Pabaltijo valstybės 1940 m. buvo neteisėtai okupuotos ir iki šiol prieš savo valią tebebudamos Sovietų Sąjungoje, kovoją už tautinį apsisprendimą, nepriklausomybę ir suverenitetą.

Sen. Donald W. Riegle, Jr.

— **Lenkijos Solidarumas,** kaip praneša vokiečių žinių agentūra, yra linkęs dalyvauti ne komunistinėje koalicijoje, kad būtų sudaryta vyriausybė. Lech Walesa atmetė pasiūlymą, kad „didžiojoje koalicijoje“ būtų ir komunistai. Jis pasakė, „jei visuomenė norės“, tai jis sutiksias būti ministru pirmininku.

Senate rezoliucija Baltijos valstybių reikalui

Washingtonas. — JAV senatoriai Jesse Helms, Donald Riegle ir Dennis DeConcini įteikė Senatui priimtą šią rezoliuciją.

Rezoliucija

skelbianti 1939 m. rugpjūčio 23 d. Nacių-Sovietų Nepuolimo Pakto 50-tąsias metines Juodojo Kaspino Diena, skirta prisiminti neteisėtai aneksuotas Pabaltijo valstybes.

Kadangi 1918 m. vasario 16 d. Lietuva, 1918 vasario 24 d. Estija ir 1918 lapkričio 18 d. Latvija paskelbė savo nepriklausomybę ir tapo demokratinėmis, taiką mylinčiomis valstybėmis, Tautų Sąjungos narėmis ir turėjo diplomatinę atstovybę Jungtinėse Valstijose;

Kadangi 1939 m. rugpjūčio 23 d. Adolfo Hitlerio ir Josifo Stalino emisarai Nacių Vokietijos Užsienio Reikalų ministras Ribbentropas ir Sovietų Užsienio Reikalų ministras Molotovas pasirašė susitarimą, žinomą nacių-sovietų nepuolimo sutarties vardu, prie kurios buvo slaptieji protokolai, dalijantys Rytų Europos žemėlapij įtakos sferomis, Estiją, Latviją ir dalį Lenkijos priskiriant Sovietų Sąjungai, ir Lietuvą bei Lenkiją Nacių Vokietijai;

Kadangi, 1939 m. rugsėjo 28 d. buvo pasirašytas papildomas slaptasis protokolas, kuriuo Nacių Vokietija Lietuvą atidavė Sovietų Sąjungai ir Sovietų Sąjungą 1940 m. sausio 19 d. Nacių Vokietijai sumokėjo 7,500,000 aukso dolerių už papildomą Lietuvos dalį;

Kadangi 1940 m. birželio 15 d. sovietų kariuomenė įsiveržė į Lietuvą, o 1940 m. birželio 17 d. į Latviją ir Estiją;

Kadangi 1988 m. rugpjūčio 23 d. šimtai tūkstančių Pabaltijo žmonių buvo susirinkę savo sostinėse Taline, Rygoje, Vilniuje prisiminti šios tragiškos savo istorijos dienos;

Kadangi Nacių-Sovietų pakto egzistavimas pagaliam išėina į dienos šviesą Sovietų Sąjungoje, nors jo neteisėtose pasekmės tebelieka nepamintos ir žeidžia Pabaltijo valstybių teisę į pilną suverenitetą, garantuojamą Helsinkio Baigiamajame Akte ir kitų tarptautinių sutarčių;

Kadangi tiek Vokietijos Federacinės Respublikos Užsienio ministerijos, tiek ir Jungtinių Valstijų Nacionaliniame archyve Washingtono turimos oficialios, patvirtintos mikrofilmų kopijos ir Senato Užsienio Santykių Komiteto archyve nuolatos laikomi vertimai šių dokumentų;

(1) Nacių Vokietijos ir Sovietų Socialistinių Respublikų Sąjungos nepuolimo sutarties, Ribbentropo ir Molotovo pasirašyta 1939 m. rugpjūčio 23 d.,

(2) Slaptasis papildomas protokolas prie Vokietijos ir Sovietų Socialistinių Respublikų Sąjungos Savitarpio nepuolimo sutarties, Ribbentropo ir Molotovo pasirašytas 1939 m. rugpjūčio 23 d.,

(3) Slaptasis papildomas protokolas prie Vokietijos-Sovietų sienų ir draugystės sutarties, Ribbentropo ir Molotovo pasirašytas 1939 m. rugsėjo 28 d.,

(4) Slaptas protokolas, Schulenbergo ir Molotovo pasirašytas 1941 m. sausio 10 d.,

(5) Telegrama Nr. 204, pasirašyta Ribbentropo, Maskva, 1939 m. rugpjūčio 23 d. Reicho užsienio ministrai — Vokietijos Užsienio reikalų ministrijai,

(6) Telefoninė telegrama Nr. 204, 1939 m. rugpjūčio 23 d., kopija,

(7) Telegrama Nr. 205, pasirašyta Kordto, Berlynas, 1939 m. rugpjūčio 23 d., Vokietijos Užsienio reikalų ministerija — Reicho Užsienio reikalų ministrijai,

(8) Telefoninė telegrama Nr. 360, pasirašyta Ribbentropo, Berlynas, 1939 m. rugsėjo 15 d. Reicho Užsienio reikalų ministras — Vokietijos ambasadoriui Sovietų Sąjungoje,

(9) Telegrama Nr. 442, pasirašyta Schulenbergo, Maskva, 1939 m. rugsėjo 25 d., Vokietijos ambasadoriui Sovietų Sąjungoje — Vokietijos Užsienio reikalų ministrijai,

(10) Telegrama Nr. 497, pasirašyta Ribbentropo, Berlynas, 1939 m. spalio 4 d., Reicho Užsienio reikalų ministras — Vokietijos ambasadoriui Sovietų Sąjungoje,

(11) Reicho Užsienio reikalų ministro memorandumas Hitleriui, pasirašytas Ribbentropo, 1940 m. birželio 24 d.

Todėl tebūnie

Nutarta, jog prisimenant 50-tąsias Nacių-Sovietų Nepuolimo sutarties metines, **Senatas**

(1) stipriai remia Pabaltijo — Estijos, Latvijos ir Lietuvos — žmonių protestą prieš 1939-1940 m. įvykius, kurie nusprendė jų likimą ir privedė prie neteisėtos aneksijos prie Sovietų Sąjungos,

(2) ragina Sovietų Sąjungą „glasnost“ dvasia ir atkreipiant dėmesį į viešus Stalino pasmerkimus, pasmerkti Nacių-Sovietų pakto ir jo slaptojuosius papildomus protokolus,

(3) pareiškia, kad Sovietų Sąjungai turi paskelbti negaliojančią 1939 m. Nacių-Sovietų Pakto ir atsisakyti visų slaptaisiais protokolais paremtu pretenzijų į Pabaltijo valstybes,

(4) iš naujo patvirtina JAV politiką nepripažinti prievartinės Pabaltijo valstybių inkorporacijos į Sovietų Socialistinių Respublikų Sąjungą,

(5) stipriai remia Pabaltijo — Estijos, Latvijos ir Lietuvos — žmonių apsisprendimą reikalavimus, kurių Sovietų vyriausybė nepripažįsta iki šios dienos ir

(6) 1989 m. rugpjūčio 23 d., Hitlerio-Stalino Pakto 50-ųjų metų dieną, skelbia „Juodojo Kaspino, Hitlerio-Stalino Pakto Pasmerkimo Diena“, kuri bus Jungtinių Valstijų žmonių solidarumo su Baltijos valstybių žmonėmis simbolis.

Pastaba. Rezoliucija JAV Senate dar nebalisuota.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 17 d.: Jacintas, Klara, Baltaragis, Laisvydas, Mažvilė, Saulenis.

Rugpjūčio 18 d.: Agapitas, Alė, Mantautas, Ilona, Gendvilė.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 5:59, leidžiasi 7:49. Temperatūra dieną 83 l., naktį 56 l.

RUGPJŪČIO 23-ČIOS DEMONSTRACIJA DETROITE

Visi lietuviai rugpjūčio 23 d. kviečiami rinktis prie federalinio pastato, 477 Michigan Ave., 11:45 val. ryto. Važiuojant su „people mover“ reikia išlipti Time Square, arba Michigan – Cass stotyse. Iš Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos bus transportacija mašinomis – „vans“.

Norintieji jais vykti yra prašomi skambinti Eugenijai Bulotienei, telef. 368-9393.

Taip pat šioje parapijoje sekmadienį veiks informacijos stalas. Čia bus galima gauti platesnės informacijos apie Molotovo-Ribbentropo pakta norintiems rašyti i amerikietiską spauda, pačia demonstracija ir bus galima užsiregistruoti bendram transportui.

Paskutinis organizatorių pasitarimas įvyks rugpjūčio 20-tą, 12:15 val. Dievo Apvaizdos parapijoje. Demonstraciją metu bus dalinami lankstinukai anglų kalba, vieni paruošti Lietuvių Bendruomenės, o kiti – VLIK'o. Siūloma šiuos lankstinukus dalinti kaimynams, draugams bei darbuotojams. Už LB išleistas lankstinukas pasiūlė sumokėti L.S.K. „Kovas“ ir mūsų apylinkė, taigi, gaunami nemokamai.

Dalyviai demonstracijoje prašomi dėvėti ant rankovių juodus gedulo kaspinus, o moterys tautinius drabužius. Prašoma atsinešti tautinių vėliavėlių.

Kiekvienas Detroito ir apylinkių lietuvis, -ė turėtų jausti pareigą rugpjūčio 23-čią dieną koku nors būdu prisidėti prie Lietuvos laisvinimo. Jei jau neįmanoma dalyvauti demonstracijoje, tai prašoma rašyti laisvą kokią nors būdu prisidėti prie Lietuvos laisvinimo. Jei jau neįmanoma dalyvauti demonstracijoje, tai prašoma rašyti laisvą kokią nors būdu prisidėti prie Lietuvos laisvinimo.

Trečiadienį, rugpjūčio 23-čią dieną, pasiteisinimas „dirbu“ yra nepriimtinas. Beveik visose darbuvietėse galima paimti porą valandų laisvo laiko, reikia tik pasiryžimo. Jaunimo organizacijos ir tėveliai prašomi paraginti jaunimą. Jauskime, kad šis momentas Lietuvos laisvinimo politikoje yra ypatingai svarbus. Junkimės kartu su viso pasaulio lietuviams ir Lietuvai bendrą protestą prieš neteisėtą mūsų krašto okupavimą.

L. Rugienienė

pranešimas ir diskusijos. Naujos valdybos ir kontrolės komisijos rinkimai ir svarstybos skriaus ateities veiklos klausimais. Visi nariai prašomi susirinkime dalyvauti.

Susirinkimam pakviesti ir sutiko dalyvauti Sąjungos centro valdybos pirmininkas dr. Leonas Kriaučiūnas ir savaitraščio „Dirva“ deimantinio jubiliejaus minėjimui rengti komiteto pirmininkė Irena Kriaučiūnienė. Po susirinkimo trumpą meninę programą atliks viešnios iš Windoro Valė Tautkevičienė ir Onutė Vindašienė.

A. Misiūnas

IDOMI ŽINIA IŠ LIETUVOS

Šv. Antano parapijos vargonininko Stasio Sližio brolių muz. Praną Sližį Vilniaus vyskupijos valdytojas arkivyskupas Steponavičius pakvietė Vilniaus arkikatedros vargonininko ir dirigento pareigoms. Muz. Pranas Sližys vadovavo chorui arkikatedros šventinimo iškilmėse, šv. Kazimiero palaikų pernešime iš Šv. Petro ir Povilo bažnyčios i arkikatedrą, Vasario 16-tosios iškilmėms, tu visų istorinių ir nepakartojamų iškilmių progomis, kurių Lietuva labai laukė.

MIRĖ PRANAS KALVAITIS

Rugpjūčio 2 d., trečiadienį, slaugymo namuose amžinui miego užmigo buvęs Šv. Antano parapijos choristas Pranas Kalvaitis, sulaukęs 76 metų (be vieno mėnesio) amžiaus.

Atsiveikinimas ir rožinis įvyko rugpjūčio 3 d. Val Baužo laidojimo namuose.

Rugpjūčio 4 d. už jo sielą kun. Alfonsas Babonas aukėjo šv. Mišias. Buvusių choristų, choro vadovus muz. Stasys Sližys ir choristai-tės gedulingų Mišių metu palydėjo, o Woodmere kapinių koplyčioje atsiveikino „Marija, Marija“ giesme.

Laidotuvėmis rūpinosi Agota Brazaitynė.

ŠVENTĖ 98 GIMTADIENĮ

Antanina Zokienė, šeimos ir artimųjų ratelyje, rugpjūčio 1 d. atšventė 98-į gimtadienį. Sūnus

L. Rugienienė

Lietuvių Bendruomenės Detroito apylinkės atstovai Jonas Urbonas, Algis Rugienius ir Vytautas Kutkus rugpjūčio 23-čios demonstracijos Detroito rengti posėdyje.

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS SUSIRINKIMAS

Pranešama Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos, Detroito skyriaus nariams, kad š.m. rugpjūčio 27 d., sekmadienį, 12 val. (vidudienyje), šaukiamas skyriaus narių metinis susirinkimas, kuris vyks Onutės ir Česio Šadeikų sodyboje, 28975 Wellington Rd., Farmington, Mich.

Susirinkimo darbotvarkėje: valdybos ataskaitiniai pranešimai, kontrolės komisijos

Bronis ir marti Luella savo mamyte labai rūpinasi ir gražiai užlaiko. Džiaugiasi senutė turėdama tokį gerą sūnų ir marčią.

A. Grinius

TEATRO SUKAKTIS

Body Politic teatras Chicago šiaurinėje, 2261 N. Lincoln, šiomet švęs savo 20 m. sukaktį. Ta proga sezono pradžioj status britų ir airių komedija.

Neringos stovyklos jaunieji stovyklautojai Putnamo seselių šventėje-iškyloje liepos 23 d. pakėlė rankas i laisvės statulą vaizduojančią šaukia: „Lietuva bus laisva!“

Nuotr. J. Kriaučiūno

MOSŲ KOLONIJOSE

Putnam, Conn. PAVYKUSI ŠVENTĖ-IŠKYLA

Metinė šventė-iškyla, surušta Marijos Nekalto Prasidėjimo vienuolyno seselių sodyboje, Putname, liepos 23 d. Dalyvavo apie 3 tūkstančius žmonių. Šventės-iškylos pasisekimui padėjo gražus dienos oras.

Šventė-iškyla pradėta šv. Mišiomis 11 val. ryto. Altorius buvo paruoštas pastogėje, prie jėjimo i vienuolyną, o daugybė dalyvių tilpo žemiau pastatytoje šv. palapinėje ir aplinkinių medžių pavėsyje. Mišias koncelebravo lietuvių išeivių vyskupas P. Baltakis, kun. A. Svarinskas, Sibiro kankinys, svečias iš Lietuvos, ir keletas kitų kunigų. Pamoksle kun. Svarinskas sakė, kad jis ir daugumas Lietuvoje džiaugiasi išeivių lietuviškumo palaikymu ir pastangomis padėti kenčiančiai Lietuvai, bet apgailestavo išeivių vienybės stoka ir jų nepakankamą uolumą tikėjimo, ypač pastarąjį, gyvenime vykdyti reikaluose. To įrodymas – beveik išnyko pašaukimai tapti kunigais ir vienuoliais, vienuolėmis. Lietuva keliasi, bet moraliai sužalota, tikėjimas j Dievą suniokotas, tautai vien dėl to gresia nykimas, o prie to dar prisideda visos aplinkos fizinis ir cheminis apnuodijimas. Tauta tikrai kelsis tik stiprinant morale, gili-

nant tikėjimą, idiegiant žmonėse artimo meilę. To reikia ir išeivių lietuviams. Mišių giesmėms vadovavo mažas asmenimis chorelis, vedamas Prapuolenių (seseis ir brolio), prie garsiakalbių mikrofono, o giedantieji Mišių dalyviai choreliui pakankamai gerai padėjo, nes giedotos dalyvių žinomos giesmės.

3 val. p.p. vienuolyno vaisių sodo aikštėje vyko Neringos (vienuolijos vasaros stovyklos jaunimui Vermonto kalnuose) stovyklautojų lietuvių tautinių šokių ir žaidimų programa. Išpūdingas buvo jaunimo sudarytas gyvasis paveikslas – laisvė. Paveiksle buvo keliam platforma su ant jos baltais rūbais lietuvaite iškėlusia trispalvė, o aplink susispietę jaunimas tiesė i vėliavą rankas ir šaukė: „Lietuva bus laisva!“

Po to buvo prie vienuolyno iškeltos vėliavos nuleidimas, giedant Lietuvos himną, ir tuoj pat maldininkų eisena nuo Šiluvos Marijos statulos prie išlaikinės vienuolyno koplyčios sienos ligi Fatimos Marijos statulos sodyboje už puskilometro nuo koplyčios. Eisenos dalyviai nešė porą bažnytinių vėliavų, meldėsi, kalbėdami po rožinio

paslaptį, prie statulų ir pakeliui įruoštos stotelės, o eidami giedojo Marijos garbei giesmę. Eisenos intencija – pagarbinti Šv. Mariją Žemaitį Kalvarijoje, kur stebuklingam Marijos paveiksliui jau 350 metų. Tas maldos žygis buvo skirtas už Lietuvos laisvę.

Vienuolyno rožių sodyboje pastatytoje palapinėje vyko dailininko A. Galdiko paveikslų paroda. Ten prieglaudą rado ir kitų dailininkų paveiksliai, pvz. R. Bruznieš, vieno dailininko iš Lietuvos bei kitų menininkų darbai: Sakalausko medžio drožiniai, Baltic Enterprise gintaro ir kitoki papuošalai ir kt. Raudondvario salėje J. Bruzas pakartotinai parodė jo gamintus filmus iš įvykių Lietuvoje, siekiant Lietuvai laisvės. Filmus pirmą kartą matantiems biro džiaugsmo ašaros ir žadino pasiryžimą padėti tautiečiams ir Lietuvai. Tai padėjo vienam kitam, jau nutolusiam nuo lietuviybės, vėl pasijusti lietuviu.

Vertingų daiktų laimėtojai: S. Špakauskas laimėjo dail. A. Galdiko paveikslą, jis iš Hartfordo, Birutė Lesevičius iš Chicago – gintaro karoliukus, Teresė Tromontano iš Providence – megstą afgano vilnos lovos užtiesalą, Ann Motekaitis iš Broktono – lietuviškais rūbais lėlė, Salome Sruginis iš Encinanas, California – 100 dolerių pinigais ir Aldona. Shumway iš Worcesterio – vaizduojant iš dabartinių įvykių Lietuvoje, gamintą J. Bruzo. Laimėjimų daiktai buvo seselių rėmėjų sudovanoti.

Daug šventės-iškylos dalyvių

AKIPLĖŠIŠKAS PLĖSIKAVIMAS...

AURELIJA M. BALASAITIENĖ

nekalba... Skambinama j Sovietų atstovybė. Užimta, neatsako arba nieko nežino... Ir taip prasideda ašaros ir baimė neišvykti laiku. Kokia išeitis? Ogi PanAm reikia sumokėti 1310 amerikietišku dolerių vienam skrydžiui iki Maskvos... O kas su tais pinigais, kurie jau Aeroflotui sumokėti iš anksto, dar prieš gaunant vizą? Be to, ir nustatytoji kaina yra tiek paskaičiuota, kad darosi įtartina, jog i tą sumą įeina pilnas kelionės apmokėjimas j abi puses antrą kartą – pirmą kartą paties keliautojo rubliais, antrą kartą – Amerikoje gyvenančių geradarių doleriais.

Kitaip sakant, kai pas mus atvyksta svečiai iš Lietuvos, turime būti pasiruošę sumokėti stamboką sumą už jų grįžimą i namus. Iki šiol nepavyko skundais nieko laimėti ir gauti oficialų atsakymą. Pavieniai asmenys kreipėsi j savo kongreso atstovus ir senatorius, kad būtų prarastas koks nors tardymas, bet tuo tarpu toji problema egzistuoja ir plečiasi...

Ir taip akiplėšikai yra plėšiami iš mūsų doleriai, papildant Sovietų išdą „kietąja“ valiuta, be kurios jos gyventojai negali būti aprūpinti net mūilu.

Antra vertus, buvo liūdna skaityti Romo Kezio viešą

pareiškimą „Drauge“, kad „Armonika“ atsisakiusi priimti 2000 dol. honorarą, nes jis esąs „per mažas“. Su džiaugsmu tą sumą priėmęs Sąjūdžio pirmininkas V. Landsbergis viešai pareiškė savo padėką Sąjūdžio vardu. Graudu, kai mūsų vadinami kultūriniai mainai jau tampa komercine afera. Tuo tarpu iš JAV ir Kanados i Lietuvą vyksta ir vyks įvairių meno vienetai, kurių keliones turi apmokėti išeivija. O kur jų honoraras? Sutinku, kad rubliai neturi jokios vertės, atvykus i namus, tačiau Lietuvoje galima būtų už „honorarą“ įsigyti vertingų meno dirbinių, gintaro, indų ir pan.

Ateityje, vedant pasitarimus su atvykstančiais ansambliais, vertėtų iš anksto tartis dėl sąlygų. Juk šalia kelionių ir vaizių, apnakvydinus svečius svetingoje lietuviškoje šeimoje, jie paprastai yra dar privačiai apdovanojami, vaišinami, o kartais net ir i krautuves pirktis nuvežami. Kiekvienoje vietovėje jie yra apdovanojami visuomenės sudovanotais pinigais. Jei „Armonika“ mūs džiugino savo menišku pasirodymu, tai jos vadovų nekorektiškas didesnio honoraro reikalavimas ir atsisakymas priimti, kas buvo siūloma, nemaloniai ir skeptiškai nuteikia išeivių vaizių lietuvių.

Ar nebūsime ateityje santiesni ir mažiau vaiziingi?

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL. Subscription Rates: \$70.00. Foreign countries \$70.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiučiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėsti, atžymina, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Savaitinis (Šešt. pried.)	\$40.00	\$25.00	

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – VIDAUŠ LIGOS IR ODOS CHIRURGIJA
(Agliai nuimami kabinete)
Priktauso Holy Cross ir Christ Iginonėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtytų venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir i namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL.
Tel. 598-8101
Val. pagal susitarimą

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien i iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE MCENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
188 N. Michigan Ave., Suite 324 ir 5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 585-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDIŲ IR VAIKŲ LIGOS SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDAUŠ LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4 6-9; antr. 12-6; penkt 10-12; 1-6.

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt. pagal susitarimą

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill. Tel. 925-2670

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia j vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinis ir „Contact lenses“
2618 W. 71st St. – Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. T. RAMA, M.D.
Specialybė – Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 – Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTA VAS G. RAZMA
Specialybė – taus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 438-0100
11800 Southwest Highway
Palo Alto Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-8848

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

DALINASI ATSAKOMYBE

Kai kuriose Amerikos valstijose jau yra įvesti įstatymai, kad tėvai yra atsakingi už vaikų nusikaltimus. Vienur naudžiama tėvai, jei vaikai nusikalsta priklausymu kriminalistų grupėms, kitur baudžiami, jei vaikai pabėga iš mokyklos, platiną ar vartoja narkotikus, gadina savo amžininkus.

Is karto atrodo, kad taip ir turi būti. Juk tėvai turi rūpintis vaikų išauklėjimu, vaikų ateities gyvenimu ir jų viešąja dora. Tačiau kitaip atrodo, kai pažiūri į tėvus, kurie neturi teisės prieš vaikus panaudoti fizinį bausmių, nors jie nusikalsta šeimai, dora, aplinkai, savo tautai ir valstybei.

Auklėjimas nėra tik įstatymas, kurį išleidžia valstybės parlamentas. Auklėjimas nėra tik gražiai surašyti įstatymai mokykloje ir pakabinoti matomoje vietoje, kad mokiniai jų laikytųsi. Auklėjimas yra nuolatinės pastangos iš tėvų ir mokyklos, iš valstybės ir įstatymų leidejų, iš tvarkos palaikytojų ir gyvenamos aplinkos.

Visi žino, kad tėvai neturi zodžio, kai abu visą dieną yra darbe, įstaigoje ar fabrike, o vaikas yra mokykloje ir gatvėje. Gatvės įtaka yra didesnė negu tėvų ir mokyklos kartu paėmus. Juo didesnė įtaka, negu valstijos parlamento išleisti įstatymai bausti tėvus už vaikų nusikaltimus. O tų nusikaltimų nei tėvas, nei motina negali kontroliuoti.

Pačių auklėtojų teoretikų zodžius galima panaudoti apie dabartinę mokyklą. Joje nėra jokios drausmės, jokio auklėjimo ir jokio ryšio žmogaus mokytojo su žmogumi-mokiniu. O jis ateityje turi būti atsakingas už daugelį dalykų, bet mokins to net nėra mokomas. Mokykla tėra tik vieta, kur išmokstama programoje nustatytus dalykus ir išmokstama dalykų, kurių nemoko nei tėvai, nei mokytojai — žiūrėti į žmogišką elgesį ir dora gyvenimą kaip į prietarus ir senų žmonių pasakas. Ir reikia pasakyti, kad daugelyje šio krašto mokyklose auklėjimo nėra.

Įstatymų leidejai teisingai svarsto žmogaus — tėvų atsakingumą už vaiką ir jo gyvenimą. Bet neteisingai elgiasi, kai kartu su tuo pačiu įstatymu neleidžiamas kitas įstatymas, būtent, kad tėvas ar motina turėtų teisę patys bausti savo vaikus už jų nusikaltimus paręšis iš mokyklos. Taip pat įstatymų leidejai turi mokykloms pasakyti, kad jos negali kovoti su mokiniais nusikaltimais patyje mokykloje, kai mokiniai jau ateina sugadinti narkotikus, palięge nuo nuolatinės nepriežiūros ir susvetimėjimo savo šeimai. Mokykloje jie ne gauna jokio žmogiško supratimo, kaip reikia gyventi ir būti naudingi kraštui, kuriame gyvena, miestui, kuriame praleidžia dienas ir lanko mokyklą. Valstijos turi sudaryti sąlygas tėvams, kad vieną tėvas galėtų išlaikyti šeimą, o motina galėtų prižiūrėti vaikus, juos nuo mažens auklėti, mokyti, kaip atskirti gerą nuo blogio. Jei skirtumo tarp gėrio ir blogio nemato savo namuose ir mokykloje, tai kaip iš jų galima reikalauti, kad gerai atskirtų gatvėje, kurioje yra ir blogų amžininkų, blogų

itakų, ir blogų darbų. Jie traukia greičiau negu geri darbai arba geros įtakos.

Kaip tėvai už vaikus, taip vaikai už savo darbus nuo pat šeimos ir išėjimo į mokyklą ir įstaiga turi jausti atsakingumą ir pareigą vienai kitiems. To atsakingumo neįmanoma išpareigos nematys, jei tam nuo pat mažens nebus mokomi auklėjimo būdu.

Auklėjimas yra šeimos reikalas pirmoje vietoje. Mokykla turi tik papildyti tėvus, kurie turi pirmą atsakomybę. Kaip kalbos mokymas pirmiausia priklauso nuo tėvų, taip gero ir doro gyvenimo supratimas vaikuose ir jaunuoliuose pirmiausia priklauso tėvams, kurie žodžiu ir pavyzdžiu turi gero ir doro gyvenimo žvilgsnį rodyti. Mokykla yra mokslo įstaiga, bet kartu ir auklėjimo, nes ji gali turėti daugiau drausmės priemonių, daugiau poveikimo ir vaiko ir jaunuolio sielą. Kai mokykloje nėra tikro auklėjimo, tėvai vieni negali nei išauklėti, nei prisiminti už mokyklos sugadintus vaikus atsakomybe.

Į tėvą ir motiną, kaip protą ir širdį šeimoje, reikia pirmiausia žiūrėti kaip į tinkamą autoritetą vaikams mokyti, jiems auklėti, jiems parodyti gyvenimo gėrijos ir blogiasias puses. Jokia žmogaus gyvenimas nesusidaro tik iš laimės ir šviesos. Kiekvieno gyvenime yra nelaimių, ligų, sunkumų, šeimos sutrikimų, skūrdio ir pertekliaus. Tėvai turi net tik jausti, bet ir žinoti, kas vaikui reikalinga, kas būtina, kas prabanga ir žaidimas, kas neprieklausomas ir skurdas. Yra net mūsų aplinkoje visokių šeimų, kuriose tėvai augina savo vaikus ir kurioje vaikai matotėvų pastangas juos auginti, auklėti ir padaryti gerais žmonėmis.

Įstatymas yra geras, kai jis liečia tik dalį žmonių, kartais geras, kai liečia visus žmones. Ir bausmės tėvams už vaikus ne visos geros ir pritaikomos, nes pirmoje vietoje valstybėje, mokyklos, viešos organizacijos turi ateiti į pagalbą tėvams, kad jų vaikai mažiau nusikaltimų padarytų. Vaiko gyvumas, net išdykumas ir linksnumas nėra blogio žymė. Kartais yra bausnina mokykloje, kai truko kitiems ramiai mokyti, kai padeda mokiniams erzinti mokytoją dėl nesugebėjimo palaikyti teise patys bausti savo vaikus už jų nusikaltimus paręšis iš mokyklos. Nes dėl jų rečiau yra kalti netvarkingi, aplaidūs tėvai, o dažniau kalta valstybė, aplinka ir pati mokykla.

Į tuos įstatymus Kalifornijoje, Arkanse ir kitose valstijose žiūrime su tam tikru prielankumu. Bet taip pat žiūrime ir su tam tikru įstatymų leidejų neapsižiūrėjimu ir atsakingumo stoka. Jie mano, kad už visus vaikų nusikaltimus turi atsakyti tik tėvai. Įstatymų leidejai palieka mokyklą be auklėjimo, kaip ji iki šiol buvo, gatvę be prižiūros, aplinką be tvarkos ir viešus nusikaltimus, randamus tik po kelių metų tyrinėjimo. Už vaikų ir jaunuolių nusikaltimus tik kartais atsakingi tėvai, bet visomet mokykla ir valstybė, kuri nesudaro tinkamų sąlygų nusikaltimų išvengti.

P. S.

Seni pastatai yra kaip draugai. Jie nuramina didelį pasikeitimų metu.

Nancy Hanks

Kai esame nepatenkinti patys savimi, tada ir su kitais norime bartis.

Anonimas

KOMUNIZMAS TARP GYVYBĖS IR MIRTIES

Sovietinė santvarka sunkiai serga. Gorbaciovas bando ją gydyti netikrais vaistais — socializmu, kuris nieko bendro neturi su Vakarų parlamentariu demokratiniu socializmu. Jis bijo pasinaudoti kapitalistiniu receptu, nes jo tikslas stiprinti savąjį socializmą ir jį įgyvendinti visame pasaulyje. Bet Vakarų sovietologai pranašauja, kad marksistinis-leninistinis komunizmas išbandytas Rusijoje ir jos imperijoje, kaip gimė, taip ir mirs dar šiame šimtmečiuje, neišskiriant nė Kinijos.

Komunistinė Kinija ir Rusija tai du milžinai savo teritorijomis ir gyventojų skaičiumi, bet jie tartum molinėmis kojomis nebepajėgia žygiuoti pirmyn. Pradžioje jie žygiuodami ir dau nuodami revoliucines dainas norėjo greitai senąjį pasaulį išardyti iš pačių pagrindų ir naują atstatyti. Bet jų pastangos sukurti geresnį pasaulį nepasisekė, nes, siekdami savo tikslų, nesistatydami savo tautos terora ir kitas žmogžudikystes priemones. Per 72 m. sunaikino milijonus nekaltų žmonių, nesukurdami nei materialinės gerovės, nei dvasinės palaimos.

Lietuvių tauta, pergyvendama šį istorinį laikotarpį, stengiasi išsigelbėti iš sovietinio genocido, norėdama išlikti gyva, laisva ir nepriklausoma. Jos ir kitų pavergtų tautų pagrindinis tikslas yra atsipalaiduoti nuo pavergejo imperialistinių grandinių. Tos pastangos aiškiai matomos už surūdijusios geležinės uždangos Vengrijoje, Lenkijoje, Čekoslovakijoje ir kitur. Dabar apie ten didėjančius įvykius, kaip sensacija, daugiau rašo įvairių valstybių spaudoje, kuri buvo ilgai tyli, kurčia ir akla apie sovietinius žiaurumus ir pavergtų tautų maitojimą. Šiuolaikinis laisvojo pasaulio politikų, religinių bendruomenių vadų ir tarptautinių forumų pabudimas ir pasisakymai prieš marksistinį komunizmą didina viltis ir stiprina pavergtų tautų išsilavinimą. Tačiau laisvės siekiančios tautos laukia didesnės pagalbos iš demokratinų valstybių, o ne vien tik stebėjimo, laukimo ir vertinimo. Ar gi laisvas pasaulis turėtų ramiai žiūrėti ir tylėti būriuriškai, kai Gorbaciovo kareiviai šauda į demonstruojančių minią, skaldo kastuvais žmonių galvas, nuodija dujomis

JUOZAS NAVAKAS

ir tą patį daro Kinijos komunistai prieš studentus, reikalaujančius demokratinės laisvės?

Iš pavergtų tautų, katalikiška Lietuva daugiau susilaukia prielankumo ir supratimo iš popiežiaus Jono Pauliaus II negu iš kur kitur. Jo pagalba Lietuvos katalikų Bažnyčiai ir tautai reikiama ne tik žodžiais, bet ir veiksmais. Neatsilieka kai kurių kraštų kardinolai ir vyskupai savo pareikimais, apsilankymais Lietuvoje ir tikintieji maldomis. Neseniai mūsų spaudoje buvo minimas ir kardinolas Jean Marie Lustiger, kuris lankėsi Lietuvoje ir Kauno katedroje, kur jį sutiko lietuvių choras. Jo pakviestas choras į Paryžių atvykęs Notre Dame katedroje giedojo per jo mišias, į kurias atsilankė Tarpautinės Helsinkio pasitarimų konferencijos dalyviai. Per pamokslą prisiminęs Lietuvą, linkėjo jai laisvės ir nepriklausomybės atstatymo. Šis kardinolas savo kilmę, pasauliui, pareigomis ir susidomėjimu pavergtaisiais yra reitingybė. Praėjusiais metais apie jo gyvenimą pasirodė knyga „Dievo pasirinkimas“. Kardinolas Lustiger, 62 m., Paryžiaus arkivyskupas, yra konvertitas. Jo tėvai buvo Lenkijos žydai, emigravę į Paryžių 1918 m. Jis, būdamas 14 m. amžiaus, apsisprendė pereiti į katalikų tikėjimą, nes jautė būtinybę persikrečyti. Kardinolo apsilankymas Rusijoje ir Lietuvoje buvo komunistinės valdžios trukdomas.

Marksistinis ateistinis komunizmas sociaekonominį klausimą praktiškai nepajėgė išspręsti. Įgyvendinamas žiaurų būdu sunaikino turtingąjį visuomenės sluoksnį, apgavo proletariata, kurio vardu žadėjo sukurti beklasę visuomenę ir žemišką „rojų“ su gėrybių paskirstymu „iš kiekvienam pagal pajėgumą, kiekvienam pagal poreikius“. Komunistų partijai vadovaujant su kariuomenės ir KGB parama, diktatūrinėmis priemonėmis per 72 m. nepajėgė aprūpinti gyventojų kasdienine duona. Pats Gorbaciovas viešai pripažinęs, kad sovietinės visuomenės didžiausias žaizdas yra maisto trūkumas. Ir tas gali jo perestroiką apversyti į komunistų aukštyn. Prie dabartinės žemės ūkio chaotiškos pa-

dėties vargiai ar galima laukti pagerėjimo, kol santvarka nebus pakeista iš pačių pagrindų laisvės, demokratijos ir nuosavybės principais.

Komunizmas gal dar ir nemirs, palaikomas ginkluotomis pajėgomis, ir žavės juo pasaulio vargšai, jo nepatyrė. Mao Tse-tung, komunistinės Kinijos tėvas, prieš 40 m. perspejo, kad komunizmas yra plaktukas, kurį mes naudojame priešams sutriuškinti. Dabar komunistinė valdžia tankiais triuškinamais tuos, kurie nori laisvės, žmoniškumo ir teisingumo. Ar geriau elgtis Gorbaciovas su demonstruojančiais Armėnijoje, Gruzijoje ir kitur? Prasidėjusi kontrarevoliucija už geležinės uždangos nebus lengva siekiantis laisvės, nes komunistų partija, nors ir praradusi pasitikejimą visuomenėje, nenori atsakyti savo galios ir pirmenybės. Be laisvojo pasaulio vienokios ar kitokios pagalbos norintiems išsilaisvinti būtinai turės būti gauti.

Nors kapitalistinėje santvarkoje yra blogybių, bet jos demokratinio būdu gali būti šalinamos, vadovaujantis artimo meilės ir teisingumo principais. Pakartotinos popiežių enciklikos ir vyskupų laiškai nurodo gaires, kodėl ir kaip reikia neatidėliojant įgyvendinti sociaekonominį teisingumą pasaulyje. Teisingumo klausimas turėtų jautriai paliesti turtuolių, gobsuolių, sykštuolių, prabangoje gyvenančių ir kiekvieno žmogaus sąžinę, o taip pat, kad susirūpintų valstybių vyriausybės dosnumu, kai milijonai yra beturčiai ir baduojančių. Indų dvasinis vadas M. Gandi yra pareiškęs: „Aš turiu prileisti, kad tam tikra prasme mes visi esame vagys. Jei aš pasimiu bei įsigyju šį tą, ko nereikia mano paties asmeniškam naudojimui ir tai pasilaikau — aš vagiu tai nuo kito, kuriam reikia“.

NAUJA BAŽNYČIA

Pradedamos pamaldos naujoje Šv. Elzbietos bažnyčioje, Chicagoje, prie 41 gatvės ir Michigan Ave. Juodiesiems katalikams skirta bažnyčia, kurią pastatė parapijos klebonas kun. Donald Ehr, Dieviško vardo vienuoliojios narys.

PIRMOSIOS KARO DIENOS

ATSIMINIMAI

KUN. J. ADOMAITIS

8

Štai per Angelių Sargų šventę, grįžtant iš Palubių pusiaukelėje į Griškabūdį, susistabdo mane ginkluotas vyriškis, išokęs į vežimą, liepia skubiai važiuoti. Tik pradėjus važiuoti, pasigirdo sūviai ir žvimbūnijos apie vežimą kulkos. Sustabdžiau arklį, o tas vyriškis, iššokęs iš vežimo, pasileido bėgti į netoli esantį alksnyną. Tuoj atsivijo kariškiai su šunimis, pagriebė iš mano rankų vadžias ir kiek tik raklys įkabina, pradėjo vyti bėgantį. Privažiavus alksnyną, pamačiau iš kito šono atbėgančius kareivius, kurie jau „kumščiaavo“ ana bėglį. Pasinaudojęs tuo momentu, pasukau į nuošalų keliuką ir skubėjau į Griškabūdį. Vos pavaziavus apie puskilometrą, išgirdau vėl sūvius ir kulkų žvimbūnį, o iš paskos, mane besivejančių kareivių riksmą. Sustojau. Pribėgė kareiviai, išmetė mane iš vežimo, emė spardyti, vos neišmušė akies ir gražino prie būrio kareivį. Ten jų vyresnysis pradėjo mane klausinėti, kas yra tas pagautas vyriškis, kodėl aš jį vežiau. Vėliau paaiškėjo, kad tai buvo Jonas Mackevičius Palubių kaimo. Pasiaiškinau, kad jo nepažįstu ir nevežiau, o jis pats su ginklu mane sulaukė ir įsėdęs reikalavo skubiai važiuoti. Kareiviai patvirtino, kad ir jie taip matė, ir leido grįžti. Tuomet aš dar pasiskundžiau, kad kareiviai taip neatsargiai šaudydami, galėjo mane sužeisti, o jis atsakė: „Tai džiaukis, kad nepataikė, juk visą laiką į tave ir šaudė“.

Mat kaip paguodė. Vakare visame Griškabūdyje jau kalbėjo, kad klebonas „banditus“ vežioja. Gerieji žmonės apgailastavo, kad dabar jau gali būti po klebono.

Rytdieną, pasiremdamas lazda, nueinu į parduotuvę. Čia sutinku enkavedistą rodos Olsevskį ar Okovskį. Pasibakiau, kad kareiviai apie mano sveikatą. Neprisakiau, kad kareiviai susparė, ko tik akių neišmušė, bet blogiausia, kad paleido gaudą, esą banditus vežiojais. Jis patvirtino, kad su manimi neteisingai pasielgta, kad čia mano kaltės nesą, nes ginkluotas asmuo mane sulaukė. Vėliau teko nugarinti, kad ir anas partizanas mane teisingai, sakydamas, kad privergtas mane ji vežti.

Žiauru ir baisu būdavo, kaip po „ablavos“ parveždavo nušautus partizanus. Pamedavo juos aikštelėje — purvyne ir keletą dienų laikydavo žmonėms įbauginti, o paskui, lyg gyvulius, už tvarto užkasdavo. Tvirtas buvo prie enkavedistų apskrities štabo. Anksčiau ten buvo valsčiaus raštinė, o dabar internatas. Suimtieji ar sužeistieji taip pat tvarte buvo laikomi be maisto, be sanitarinės priežiūros, utelių edami ir kankinami... O nukankintus užkasdavo.

Tekdavo nugarinti ir labai jaudinančių įvykių. Kai vejamas partizanas, matydamas neištrūksiąs, persizėgodavęs, pabučiundavęs granatą ir save susisprogdindavęs. Mat bijodavo, kad kankinimus galys bėknerius ir išpasakoti savo draugų slėptuves — bankierius ir tuos žmones, pas kuriuos užeidavo nakvoti ar maisto gauti.

1954 m. pradžioje Griškabūdyje gyvenęs Staugaitis man pranešė, kad girdejęs iš Gliko esą renkamais kaime apie mane žinios. Tuo metu K. Glikas gyveno pas Staugaitį, buvo partietis, enkavedistas, o paskui Lenino kolūkio Šakių rajone pirmininkas.

PARAŠYKIT APIE MUS, BET TIK GERAI

RŪTA KLEVA
VIDŽIUNIENE

Šiomis dienomis daugelio namus pasiekė žurnalo „Lietuvės Žurnalistas“ 14 numeris. Jau gauti keli malonūs atsiliepimai iš sąjungos narių, dauguma tebisi mūsų ištvėrmę, užsidegimų ir optimizmo. Tokių nuotaičių vedama centro valdyba ryžosi kviesti visuomenę pagerbti tą ištvėrmę, supažindinti su žurnalu ir nauja kompozitorės Giedros Gudauskienės šiai progai sukurta „Žurnalisto daina“, kurią žadėjo mums padainuoti sol. Rimtautas Dabšys, nuosavu instrumentu palydinti mielam Rimui Polikaičiui. O ir vietovė buvo nuostabi, — dr. Zigmantas Brinkis, tik ką grįžęs iš kelionės į Lietuvą, mums pasiūlė savo pilaitę su bokšte iškelta mūsų trispalve vėliava. Pasigarsinant šiuo susibūrimu žinyboje buvo pareikšta, kad jei jau mes esame pasiruošę aprašyti, aptarti jūsų organizacinių vienetų ir koncertų iškilmingas progas, tai gal ateikite ir iš mūsų renginių bei vaizės, parodydami mūsų pastangoms savo pagarbą ir paramą bent tokiu kulkliu būdu. Už penkinę gausite naują žurnalą, skanius užkandžius ir beribį skaičių tostų. O ir data buvo parinkta tokia, kad nesudurtų su numatytais jūsų šeštadienio vakaro planais, — pirmą valandą popiet.

Svečiai rinkosi lėtai ir iškilmingai. Pagaliau susėdome. Kelių minučių pasveikinimas ir įžanga į vakaro programelę kiek sudrumstė pirminkės nuotaiką, nes staigiai paaiškėjo, jog pagrindinis kalbėtojas istorikas Vincas Trumpa, sutikęs tarti kelis zodžius apie žurnalistinį darbą, nutarė neatvykti, nors to nutarimo rengėjams nebuvo pranešęs.

Vakaronė buvo pradėta su numatyta daina, kurią taip rūpestingai buvo paruošę minėti menininkai Rimtautas Dabšys ir Rimas Polikaitis, — su pridėrama rimtimi dainos liūdnesnėje likiminėje dalyje, o džiaugsminga gaidele dainos antroje pusėje apie tėviškėje griūvančius sovietų stabus. Daina susilaukė gražaus pritarimo. Tikimės, kad daina paklis plačiau ir pajudins didis. Iš Detroito jau gavome užsakyką.

Poetas ir žurnalistas Pranas Visvydas, nors nebuvo pasiruo-

šęs, bet mieliai išoko į neatvykusio kalbėtojo vietą, tardamas palankų žodį apie tik ką pasirodžiusių mūsų žurnalą, straipsnių įvairumą ir gyvastingumą. Po to turėjome turbūt pūkiausią vakaro metikėstą! Užklausimų ir atsakymų pyneje buvome supažindinti su iš Lietuvos pas motiną besisvečiuojančiu jaunu ir energingu Dariu Mankniu, Lietuvos Žemės ūkio akademijos Saugios Technikos inžinieriumi ir jo žmona Ilona, Lietuvos Veterinarijos akademijos jaunesniąją dėstytoją Jounas inžinierius paaiškino, kad Saugi Technika turinti uždavinį rasti priežastis ir priemones sprogimų ir techninių problemų srityje, ir pasisakė esąs Žaliųjų valdyboje. Tai ir pasipylė klausimai, kaip išklauro maisto, kurie Dariaus Manknio puikaus iškalbingumo ir detališko padėties žinojimo dėka praturtino vakaronę viena iš puikiausių paskaitų, kurias begalėjome tikėtis. Dėkui jam ir jo motinai kolegei Reginai Gasparonienei, kuri dabar giliai įsitraukusi į mūsų vietovės radijo darbą.

Suskaiciavau svečius. Dalyvavimas neįspūdingas, vos 34 asmenys, bet visi gyvai susidomėję mūsų darbu ir pastangomis. O kiti, tie kurie vis prašo apie jus parašyti ir pakalbėti radijo valandėle, įdėti į spaudą jų šviesius veidus su veiklos aprašymais, organizacijų metmeniais minėjimais, vadų vedybiniais ar veiklos jubiliejais, skanios vakarieniomis ir jau syki užlipus ant scenos nesibaigiančiomis kalboms, tų nebuvo nė vieno... Brangūs žurnalistai, prisiminkime jų vardus, kada pasibaigus minėjimui jie prieš išėirant jus griebė už rankovės ir prašys parašyti jų didžią, kartais gal ir vertingą veiklą. Aišku, skaitant, kad mūsų žurnalistinė veika — tai jokia veikla, o tautinis įsipareigojimas.

Atrodo, kad svečiai, kurie atėjo, nors ir neatstovaudami jokių konsularinių ar kitokių didelių frontų, nesigailėjo. Jei septintą valandą vakare vis dar negalėjome atsidžiaugti ir atsikalbėti vienas su kitu, tai turbūt radome daug bendrų minčių ir rūpestių. Aciu svečiams, o ypač dr. Zigmui Brinkui už tokį nuoširdų priėmimą ir prielankumą. To tikrai nepamiršime!

(Bus daugiau)

TRUMPAI – DRŪTAI

ROMUALDAS
KRIAUCIŪNAS

Be posėdžių nėra veiklos

Apskaičiuojama, kad Amerikoje kasdien vien tik verslo ir pramonės pasaulyje turima dvidešimt milijonų posėdžių. Pusė viršūninkų laiko praleidžiama posėdžiams pirmininkaujant arba bent juose dalyvaujant. Nesistebėčiau, jeigu proporcingai lietuviai visuomenininkai tiek pat intensyviai posėdžiauja. Baigiasi vasara. Ateina visuomeninės, kultūrinės, politinės veiklos sezonas. Su tuo pradedama ir posėdžiavimai. Be posėdžių neapsieinama, bet juose prasidėti šimtus, o kolektyviai tūkstančius valandų nėra nei reikalo, nei prasmės. Viskam turi būti saikas.

„Psychology Today“ žurnalas (1989 gegužės numeris) pateikia septynias gaires, rekomendacijas, posėdžių našumui pakelti. Posėdžiavimo sezono išvakarėse prasminga su tomis gairėmis susipažinti.

Pirmiausia reikia nuspręsti, ar posėdis iš viso yra reikalingas. Jeigu darbas pats gali atlikti arba kam nors kitam pavesti telefonu ar trumpu laišku, posėdis iš viso nereikia. Venkti savaitinių, mėnesinių ar kitų reguliarių šaukiamų posėdžių, kurių niekas nemėgsta. Posėdis yra šauktinas, jeigu yra reikalas, o ne iš įpratimo.

Pasirūpinti, kad reikalingi asmenys posėdyje dalyvautų. Kviesti tuos, kurie nusimano posėdyje svarstytais klausimais. Kviesti tuos, kurie turi galią daryti sprendimus. Kviesti tuos, kurie bus atsakingi už sprendimų įgyvendinimą. Kviesti tuos, kurie sprendimų bus paliešti. Tuo pačiu reikia stengtis riboti posėdyje dalyvaujančių skaičių. Reikia balansuoti kokybę ir kiekybę.

Reikia nuspręsti posėdžio tikslą ir nuo jo neišsilieti į lankas. Visi esame dalyvavę posėdyje ar suvažiuavimuose, kur nepramatytiems mažoms grupėms buvo nuvota daug brangaus laiko, o svarbiems svarstymams liko jau antvalandžiai arba tik paviršutiniškas dėmesys. Panašia tema neseniai pasisakė Albertas Misiūnas („Draugas“, 1989.7.22).

Posėdžiui reikia atitinkamai pasiruošti. Pirmininkas iš anksto turi pramatyti posėdžio darbotvarkę ir ją su pradedančia informacija išsiuntinėti posėdžio dalyviams, kad ir jie galėtų posėdį atvykti pasiruošę. Demoralizuojančiai veikia posėdžiui nepasiruošęs pirmininkas, kuris neturi nei darbotvarkės, nei apgalvotų siūlymų.

Pirmininkaujantis neturėtų savo nuomonės per anksti reikšti, nebent sąmoningai norima kitus ignoruoti. Jeigu pirmininkaujantis darys visus sprendimus, o kiti tik pasyviai jam ar jai pritaris, gal iš viso posėdžio nereikia.

Reikia laikytis numatyto laiko. Posėdį pradėti laiku. Laiku jį ir užbaigti. Nepataikauti posėdžio pabaigą dar kur kitur pasirošęs skristi. Tokie kartais reikalauja, kad jau priimta darbotvarkė būtų pakeista, kad jai būtų rūpimas punktas tuoj pat būtų svarstomas. Toks elgesys tik ardo bendrą tvarką ir posėdžio harmoniją.

Pagaliau posėdžio gale reikia susumuoti posėdžio nutarimus, pasiskirstyti darbais ir nustatyti aiškius atliktinų darbų terminus.

Dinamiškas „Pensininkas“

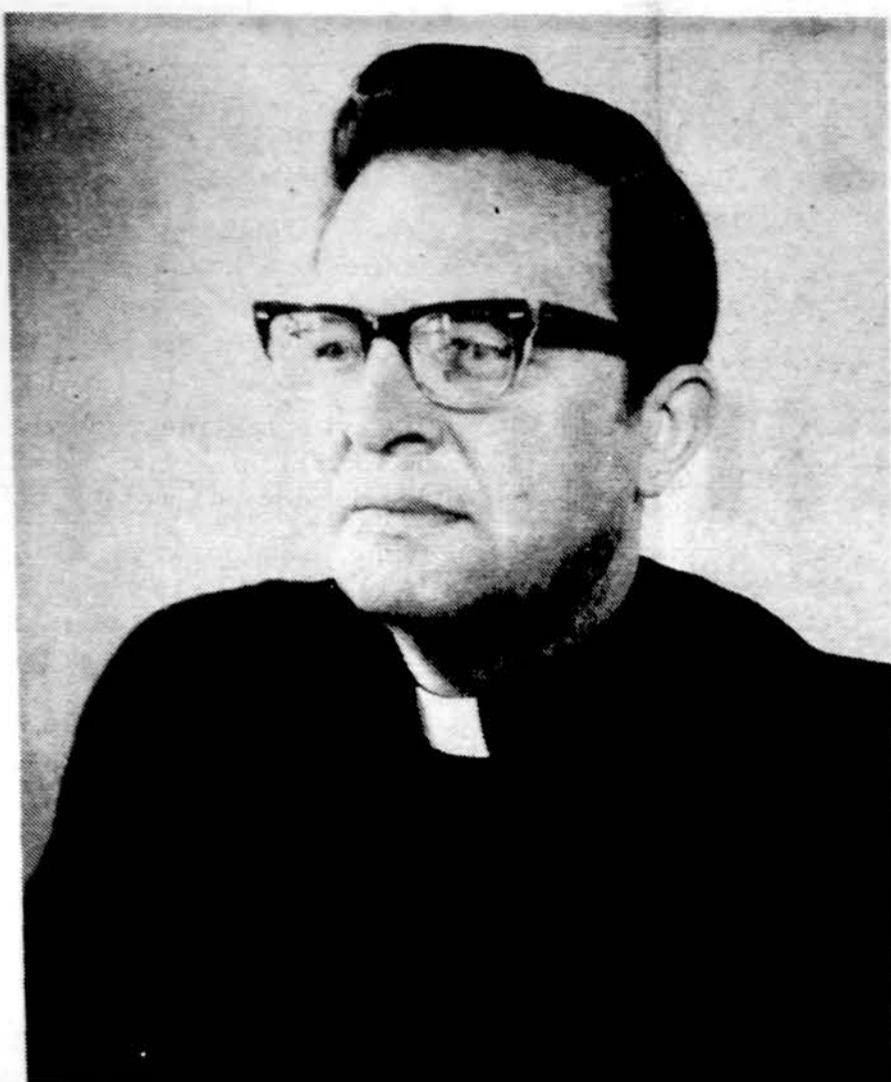
Jau kurį laiką gaunu ir mieliai skaitau JAV Lietuvių Bendruomenės Socialinių reikalų tarybos leidžiamą mėnesinį žurnalą „Pensininką“. Tai puikus, gyvas, pozityviai nusiteikęs mėnraštis, kuris gali būti įdomus penkiasdešimt metų ribą peržengusiems. Nors „Pensininkas“ nėra medicinos žurnalas ir nesiekia tokiu būti, jame spausdinami straipsniai yra rimtų šaltinių. Nors „Pensininko“ tikslas yra informuoti, o ne gydyti, žurnale dedama informacija, jeigu būtų nuosirdžiai sekama ir vykdoma, su laiku ir pati gydymo reikalingumą sumažintų. Žurnalo profilaktinė vertė yra didelė ir labai svarbi.

Žurnale kas mėnesį spausdinama labai geros ir naudingos informacijos. Kalba yra ypač švari ir taikli. Angliška informacija išversta taip, kad nesijaučia, kad yra vertimas. Nors tiesiogiai nerašoma, reikia manyti, kad tai redaktorius Karolio Milkovaičio, gyvenančio Yorba Linda, Kalifornijoje, nuopelnas. Turinys yra išbalansuotas. Dedama rimtų straipsnių, humoro, poezijos, karikatūrų bei nuotraukų. Įdedama šiek tiek ir reklama, kurios, be abejo, palengvina žurnalo finansinę padėtį. Ypač apstu informacijos iš Vyresniųjų lietuvių centro Chicagoje. Pasigendama naujų iš kitų vietovių.

„Pensininkas“ jau „perplaukė“ Atlantą ir turi saujelę skaitytojų Lietuvoje. Naujųjų skaitytojų (prenumeratorių) tarpe minimas ir Pasaulio lietuvių bendruomenės pirmininkas dr. Vytautas Bieliauskas. Reikia manyti, kad pastarasis bus sužavėtas žurnalu ir apie jį pozityviai atsilies po platuji pasaulį.

PATRULIUOS SU ŠUNIMIS

Pavojingesnėse vietose greitojo susisiekimo traukiniuose Chicagoje įvedamas patruliuojimas su dresiruotais šunimis, kurie puola ir sulaiko nusikaltėlius, kol jį perima policija.

Kun. Vytautas Zakaras, OFM, — sukaktuvininkas

LIETUVIAI FLORIDOJE

St. Petersburg, FL

KUN. VYTAUTAS
ZAKARAS, OFM,
SUKAKTUVININKAS

Kun. V. Zakaras nuo 1982 m. spalio mėn. yra Lietuvių Šv. Kazimiero misijos vadovas ir St. Petersburgo pranciškonų vienuolyno administratorius. Misijos pamaldos laikomos kas sekmadienį 1 val. po piet. Šv. Jėzaus Vardo parapijos bažnyčioje Gulfporte. Misijoje yra 546 nariai. Kasdien 9 val. ryte ir sekmadienį laikomos šv. Mišios ir pranciškonų koplyčioje.

Mūsų kolonijos gyventojai vyresnio amžiaus, tad ir dvasios vadui be tiesioginių pastoracinių pareigų bažnyčioje bei koplyčioje, ligonių lankymo, laidotuvių ar atlikimo kitokių sielovadinių reikalų, tenka dar susidurti ir su vyresnio amžiaus lietuviams bei su organizacijų veikla, nes kolonija gausi ir gyva. Dažnai vyksta įvairūs renginiai, minėjimai, suvažiuavimai. Neapsieinama ir čia be misijos vadovo. Jis kviečiamas dalyvauti ir sukalbėti invokacijas. Visi gerai žino, kad kun. V. Zakaras jas sumaniai paruošia, pritaikytas momentui. Kolonija gėrisi ir jo visada gerai paruoštais, pamokančiais ir prasmingais pamokslais bažnyčioje ir koplyčioje.

Misijos komitetas, įvertindamas savo dvasios vado kun. V. Zakaro pasiūlymą, nepailsamą darbą, jo 70 metų amžių ir 45 metų kunigystės sukaktyse rugpjūčio 10 d. suruošė jam Lietuvių klube pagerbimą. Pradedamas šio gražaus susitikimo programą misijos komiteto pirmininkas Klemas Jurgėla pasveikino gausiai atsilankiusius į misijos vadovo pagerbimo šventę ir padėjo visiems paklausiusiems rengėjų kvietimo čia atsilankyti. Apie solenizantą plačiau pasisakytį pakvietė misijos komiteto narį Kazimierą Urbšaitį.

K. Urbšaitis kruopščiai paruošė pranešimą, supažindindamas klausytojus su pagrindine sukaktuvininko biografija dar gerokai papildė ir įvairiomis detalėmis, apibūdindamas tėvus, pasitraukimą iš Lietuvos, jo išėitį mokslo kelią bei kitomis būdingomis žiniomis. Kun. Vytautas Zakaras (anksčiau Zakarevičius) gimė 1919 m. rugpjūčio 8 d. Karklėnų km., Kulių valsč. Kretingos apskr. Kaune baigė Aušros gimnaziją 1938 m. ir Karo mokyklos aspirantų laidą 1939 m., kur buvo pakeltas į jaun. leitenanto laipsnį. Toliau mokėsi Kauno kunigų seminarijoje ir VDU

kas deklamavo-ekaitė patriotinė lietuvių poezija, sukurtą dar pavergtų Lietuvos autorių (ju pavardės nežinomos), kurioje jautriai ir vaizdžiai kalbama apie ok. Lietuvą tokiuose kūrinuose: „Pažvelk į savo kelią“, „Aš norėjau gyventi laisvai“ ir „Eilėraštis iš Lietuvos užsieny gyvenančiai draugei“. Ši poezija perteikta sujungus ją į vieną pyne, kurią pajavairino muz. A. Mateika pritaikytom melodijom, pianino palyda.

Pasibaigus pirmajai programos daliai po pertraukėles buvo vakarienė. Prieš valgi paruoštą šiai šventei specialią maldą sukalbėjo kun. dr. M. Čyvas. Vakarienės metu visi dalyviai sugiedojo solenizantui „Ilgiausių metų“.

Visiems pasisotinus, komiteto pirm. Kl. Jurgėla pasveikino sukaktuvininką misijos komiteto bei visų narių vardu ir įteikė adresą su dalyvių parašais ir dovana. Po to organizacijų ir savo vardu sveikino pranciškonų provincijos kun. P. Barius, kun. dr. E. Gerulis, kunigų vardu kun. J. Gasiūnas, buv. solenizanto mokytojas F. Breimeris, Vlko pirm. dr. K. Bobelis, Lietuvių klubo, R. Kalantos šaulių kuopos ir Vyčių pirmininkas A. Gudonis su dovana, LB Floridos apygardos pirm. P. Jančiauskas, Tautos fondo vardu V. Urbonas, LB St. Petersburgo apylinkės pirm. A. Dūda, Žibinto teatro vardu D. Mackialienė, Jūrų šaulių vardu A. Šukys, Pensininkų klubo pirm. B. Ginčiauskas, Lituanistinės mokyklos A.L. Robertson, Lietuvos dukterų vardu R. Moore, Lietuvių fondo J. Gerdvilienė, savo vardu R. Jasinskienė ir B. Daukantas sveikino vien žemaičių tarne, tuo linksmam nuteikdamas publiką.

Pagaliam tarė žodį sukaktuvininkas, pasidžiaugdamas gausiu atsilankymu i šį jo sukaktuvinį pagerbimą. Dėkojo už pareiktas idėjas, mintis, jo respektavimą, draugiškumą. Esąs labai dėkingas visiems už jo pagerbimą darbu ir žodžiais. Stengsis ir gimstantiam ir mirštantiam padėti.

Šiam pagerbimui ir tvarkai vadovavo komiteto pirm. K. Jurgėla. Baigiminiame žodyje jis nuosirdžiai padėkojo sveikintojams, programos atlikėjams ir vaišių ruošėjams, visiems sugiedant „Lietuva brangi“, o publikai parodžius iniciatyvos, sugiedotas dar ir Lietuvos himnas. Dalyviams giedant, pianinu pritarė muz. A. Mateika. Savo piešiniams sceną papuošė Gruzas. Dalyvavo 260 žmonių. Tai buvo graži, nuotaikinga, lietuviška šventė.

Geriausios sveikatės ir ilgiausių metų mielam sukaktuvininkui!

K. Gmž.

CLASSIFIED GUIDE

RE/MAX REALTORS GREIT PARDUODA
RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6169
Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientas. Nuosavybės įkainavimas nemokamai.

REAL ESTATE
MLS KOMPIUTERIŲ
pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMĄ mieste ir priemiestiuose Sąj. ingai patarnaus
J. BACEVIČIUS
BELL-RACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis, Reg. Brokeris
Nuosavybių pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7878

MLS
BALYS BUDRAITIS
Nemokamai įkainuoja jūsų namus.
Turėdamas ilgų metų patyrimą, greit ir sąžiningai patarnausiu pirkime bei pardavime. Kreiptis tel. 767-0600 arba 778-3971. Adresas 6600 S. Pulaski Rd. One stop Real Estate

CMR
KMIECIK REALTORS
7922 S. PULASKI RD
DANUTĖ ŠČERBAITĖ MAYER
284-1900
Jei norite parduoti ar pirkti savo nuosavybę per Amerikos populiariausią agentūrą, prašome skambinti Danutei Ščerbaite Mayer dėl sąžiningo pataravimo ir velturių jūsų namų įkainavimo.

FOR RENT
Išnuomojamas 3 kamb. modernus butas 59 & Sacramento
apyl. 275 į mėn. Su šiluma.
Tel. 436-0038

Namų apžiūrėjimui
Sekmadienį, rugpjūčio 20 d. nuo 1-4 v. p.p.

3535 W. 64 St. — „Octagon“ namas; 6 kamb.; 1½ prausyklos pirmame a.; 4 kamb., 2 mieg. antram a. Sidomas rūšys; 2 auto mūrinis garažas. Šoninis įvažiavimas; didelis skydas; nauja šildymo sistema, stogas ir elektra; aluminio apdaila. Puikiai išlaikytas, švarus; daug priedų. Skambinkite dabar, tel. 436-9600.

3543 W. 60 Pl. — 7 kamb. mūrinis namas; 4 mieg., atremontuota virtuvė ir vonios kamb.; išdažytas rūšys; 3 metų garažas; namas neseniai išdažytas, labai švarus. Skubėkite!

No. 510 — Pravažiokite pro šali, bet netrukdykite. 6618 S. Kedvale. Dailis 3 mieg. mūrinis namas, 26 metų. 1½ prausyklos pirmam aukšte; butas rūšys turi 4 kamb. 2 auto. garažas, centras, vėsinimas, aluminio apdaila. Puikus pirkiny! Skambinkite dabar, tel. 436-9600.

No. 532 — 67 & Karlov, St. Mary parapija 5 kamb. mūrinis namas; 2 dideli mieg.; gražiai įrengtas rūšys; 1½ prausyklos; išremontuota virtuvė; dailiai sutvarkyta aplinka; 2 auto. mūrinis garažas; aluminio apdaila. Puikus pirkiny žema kaina. Skamb. 436-9600.

AR NORITE PARDUOTI?
Savo namą galite parduoti, tik paskambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Namų įvertinimui skambinkite skubiai — dabar.

O'BRIEN FAMILY REALTY
Tel. — 434-7100 & 436-8600

POPULAR LITHUANIAN RECIPES

Nauja devintoji laida Suredagavo Juzė Daužvardienė

Šiomis dienomis „Draugo“ spaustuvė atspausdino devintą laidą šios populiarios virimo knygos.

Tai geriausia dovana naujoms žmonoms ar marčioms. Daugelis apdovanojo kitataučius supažindindami juos su lietuvišku maistu ir virimu. Šios knygos susidomėjimas ir pasisekimas tarp lietuvių ir kitataučių visuomet buvo didelis.

Kaina su persiuntimu \$6.50 Illinois gyventojai moka \$6.94 Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

NAUJI IR NAUDINGI PASIKEITIMAI SIUNTINIAMS Į LIETUVĄ SIŪSTI

Dabar galime pasiūsti siuntinius su pilnai apmokėtu muitu ir apmokėtomis visomis kitomis išlaidomis, kaip buvo daroma iki 1984 m. Leidžiamųjų siuntų daiktų sąrašas yra platus, kiekiai didesni ir miltas mažesnis.

Siūlome praktišką, naudingą ir pageidaujamą siuntinį 1989/1:

Sportinis kostiumas, „Adidas“ arba „Puma“ firmos, sportiniai vyriški arba moteriški žymjųjų firmų batai, puošni blyuskutė, išeginiai marškiniai, 500 kavos (instant), 2 sv. įvairaus tualetinio muilo, teleskopinis lietsargis, vyriška arba moteriška striukė. Siuntinio kaina \$400.

Taip pat parduodame prekes ir Vinius užsienio valiutos parduotuvėje „Merkurius“ kur kliento nurodytas asmuo, gali pats pasirinkti, ko pageidauja ir kada jis nori. (Auto-mašinos, šaldytuvai, mezzimo mašinos, televizijos aparatai, video, stereo magnetofonai ir kt.)

Suteikiame praktišką patarimą sudarant testamentus, persiunčiame palikimus į Lietuvą naudingiausiai PAVELDETOJUI BŪDU.

Baltic Stores & Co. Z. Juras
11 London Lane, Bromley, Kent, BR1 4HB, England.
Tel. 01-480-2592.

Tik per Angliją pigiau ir greičiau!

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už automobilio ir ugnies draudimą pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI

Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir žmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.

655-2020
KLAUDIJUS PUMPUTIS

HELP WANTED

ELECTRONICS

Must speak fluent English
LaGrange area electronics manufacturing company is seeking qualified electronics technicians. Duties include testing and troubleshooting microprocessor based fuel control systems. Associates degree or trade school certificate in Electronics is required. We offer excellent benefits and working conditions. Call for appointment.
485-4200 Ext. 429

LINE COOK

Full or part time. \$5 to \$6 per hour. English necessary. SW side location.
424-8182

Factory Help Wanted

Colplus — Illinois, a new steel service center located in Plainfield, Illinois, a clean suburban environment, is now hiring for general factory work. We will train. English speaking with high school education or equivalent a must. Apply at or send resume to: **Colplus — Illinois, Inc., 2001 Colplus Drive, Plainfield, Illinois 60544.** Directions as follows: I-55 South to Route 126 Plainfield Exit. Route 126 to Route 59. Right turn onto Route 59 to 143rd Street. Turn left onto 143rd Street to Colplus Drive: we are located on the right hand side.

Los Angeles susitike žymieji. Iš kairės: Balys Gajauskas, Sibiro kalnys, poetas Bernardas Brazdžionis ir rašytoja Alė Rūta.

MOSŲ KOLONIJOSE

Beverly Shores, IN LIETUVIŲ KLUBO VASAROS ŠVENTĖ

Beverly Shores su kopomis, siekiančiomis net 327 pėdas aukštumo, yra viena iš gražiausių vietovių Michigano ežero aplinkoje. Lietuviams važdu įkūnija Baltijos jūros pakraščius su Palanga, Nidos aukštomis kopomis. Todėl nenustabu, kad daug lietuvių lankytojų atvyksta į Beverly Shores bei Union Pier. Šios apylinkės pasižymi ir vaisių sodais. Baigėsi braškių sezonas, po to prasidėjo mėlynių, vynuogių, linksta vaismedžių šakos. Todėl tikimasi, kad rugpjūčio 27 d., sekmadienį, Beverly Shores Lietuvių klubo rengiama gegužinė-vasaros šventė, susilauks daug svečių iš Chicago ir vietos plačios apylinkės. Kai kas planuoja atvykti į anksčiau Šv. Onos bažnyčioje 8 val. Mišias (anglų kalba), po to aplankyti sodus, grįžę išsiimdyti ežere.

Beverly Shores įrengtos naujos maudyklės su gražiais, architektūriniais meniskais poilsio pastatais, kurių įrengimui išleista per 350,000 dolerių. Kas išsimaudys, miesto dulkes paskandins ir visi svečiai, atvykę į Beverly Shores, kviečiami 1 val. p.p. atsilankyti į Stankūnų Pines restorano gražią sodybą, kur vyks vaisių klubo rengiama gegužinė. Restoranas plačioje apylinkėje pagarsėjęs „Jono pitza“ ir lietuviškais produktais, pagamintais pagal maistingus suvalkiečių receptus, žemaitišku skanumu pasižyminčiais, dzūkų kaloringumu ir aukštaitišku vaišingumu: „Tik jūs sveteliai valgykite, kad nuo maisto gausumo ir skanumo, stalų kojos nenulūžt“.

Lietuvių klubas, peržengęs amžiaus trisdešimtmetį, pasižymi veiklu. Narių tarpe yra visų didžiųjų veiksmų ir tyliosios visuomenės atstovų, partijų „rabinų“, nuo dešinės iki kairės 80 narių tarpe vieninumas, susiklausymas, vienas kito gerbimas švyti kelrodyje. Klubo veikloje būna liesnių metų, būna riebieni, bet gautas pelnas visados išdalinamas remti spaudą, šalpą, kultūrinę veiklą. Pinigai „uždirbami“ rengiant rudens balius (šiais metais spalio 28 d. SPA restorane), vasaros gegužinės-šiais metais rugpjūčio 27 d. Kai atsi-

lanke svečiai atsigavina vaisių sunka, pasistiprina užkandžiais, pasmalžauja pyragaičiais bei kava, pamėgina laimę višados turtinguose laimėjimuose, taip ir nubyra centas po cento į klubo kasą, o iš kasos į įvairiaspalvį lietuviškos veiklos aruodą. Pelnas savo keliu, o nuosirdus, linksmas bendravimas, psichonejimas, susipažinimas eina pagrindiniu keliu.

Sukosi metų ratas, keitėsi valdybos ir pirmininkai, visi nariai jautė ir jaučia pareigą ir atsakingumą „valdžios“ kėdėje pasėdėti, po ramiai taikingos kritikos pačiam atsigulti ant kritikuojamo suolo. Džiaugiamės didėjančia lietuvių kolonija, gausėjančiais klubo nariais, aktyviaisiais lietuviškos veiklos dalyviais.

Klubo pasididžiavimui, pirminko pareigose ir darbuose, turi solistą Joną Vaznelį, lietuviškos darbams atsidavusį, jautrios sielos dzūką, žinomą visuomenės veikėją Lietuvių Fonde, Bendruomenėje ir kt. Jo ir valdybos dėka klubo veikla žydi, visi nariai noriai prisideda savo talka. Klubo narių skaičius padidėjo, kasa praturtėjo daugiau grūdų į bendrą lietuvišką aruodą atiduota. Pirmininkas ūgiu didžiausias, draugiškumu, pakantumu, džentelmeniškumu ryškiausias. Jo pasakyti gražūs, operetiniai meniškai poetiniai, žodžiai dzūkų lyriškumu išsilieja. Vicepirmininkas yra Leonas Nekus, pareigingas, ištikimas, visam gyvenimui išrinktas tose pareigose. Vicepirmininkė Dana Noreikienė ir po tarnybos valandų įkandin pareigingą ir, neturėdama daug laisvo laiko, visur suskuba. Sekretorė Irena Jonynienė, dideliais ir žymiais žingsniais scenos mene ėjusi, ilgus metus stipriai rankose sekretorės plunksną laiko, kruopščiai darbą atlieka. Meilutė Rulienė, nepainiomai žinoviškai kruopšti išdininke, visuomeninėje veikloje, įvairiose pareigose ilgiausiai ir patvariausiai dirbusi. Visas pareigas atlieka dzūkų nuosirdumu.

Rugpjūčio 27 d., sekmadienį, 1 val. p.p. pasimatysime Stankūnų Pines restorano sode. Svečiai suvažiuos iš trijų valstijų: Indianos, Illinois, Michigano. Taip pat bus daug svečių, atvykusių iš Lietuvos. Su jais dainas išdainuosime.

Vyt. Kas.

Gedimino stulpai Clevelando Lietuvių kultūriniame darželyje.

BRANGUS IR RETAS PAMINKLAS

AURELIJA M.
BALAŠAITIENĖ

Pokarinė išeivija yra sukrovusi didoką kultūrinių vertybių turtą. Turime gausią literatūrą, organizacijas, mokyklas, spaudą ir pastatus, kuriuose savo tarpe meldžiamės, posėdžiaujame ar linksminamės. Tačiau mūsų kultūros apraiškos retai tepasiekia gyvenamojo krašto vėsiumą, jei neskaityti šokių ir dainų švenčių, kurių akimirks blykstelėjimas paskesta pramojės srute, nepalikdamos kitataučiuose išliekančio ispūdiu. Kitai sakant, retai sudarome progą gyvenimo kasdienybėje kitataučiams priminti mūsų egzistavimą. Vienas iš tokių retų mūsų istorijos ir kultūros paminklų yra Clevelando lietuvių kultūrinis darželis, turįs idomią istoriją ir reikšmingą paskirtį.

Isisiūbavus 1929 metais Amerikoje prasidėjusiai ekonominei krizei, valdžios istaigos ieškojo būdų surasti darbus bedarbiams. Clevelando milijonieriui Rockefelleriui 1926 metais padovanojus miestui gražų parką, buvo įkurta Kultūrinių darželių federacija, kurios pirmaisiais nariais buvo anglų, vokiečių, žydų ir italų darželiai. Jų įrengime dirbo būriai bedarbių. Lietuviai ir federaciją įstojo penktieji. Taip prasidėjo kultūrinių darželių istorija ir jų išplėtimas, kuriu dabar jau yra 23. Jie oficialiai buvo įsteigti 1933 metais, o 1936 metų rugsėjo 11 dieną įvyko lietuvių darželio atidarymo iškilnės, dalyvaujant Lietuvos vyriausybės atstovams ir aukštiems vietiniams pareigūnams. 1939 metų iškilmingo visų tautybių bendro „Taikos“ darželio atidarymo metu kiekviename darželyje buvo užkasta po vieną žemės sauja iš gimto krašto. Lietuvos žemės sauja iš Palangos Birutės kalno į žemę įkasė Lietuvos konsulas Petras Daužvardis. Ta proga buvo atidengtas iš Kauno atsiųstas bronzinis skulptoriaus Zikaro sukurtas dr. Jono Basanavičiaus biustas.

Darželis susideda iš dviejų aukštų, kurio viršutinėje dalyje buvo įrengtas Birutės fontanas. Vėliau buvo pastatyti Maironio ir dr. Vinco Kudirkos biustai. Nuo 1949 metų naujųjų atvykėlių bangos lietuvių darželiai buvo visuomeninio gyvenimo centras ir didžiųjų iškilmių pagrindinė vieta. Praėjus keliems dešimtmečiams, užėjo vandalizmo banga,

kurios išdavoje buvo pavogti visi trys biustai. Darželiai liko apiešti, pavirto džiunglėmis. Eilę metų jais niekas nesirūpino. 1988 metais, Darželių federacijai atsigavus, daržininkystės specialistas, architektas Vincas Apanius sutiko eiti lietuvių darželių pirminko pareigas ir yra federacijos tarybos narys. Su policijos pagalba buvo surasti Basanavičiaus ir Kudirkos biustai. Maironio biustas taip ir dingo. Idomu tai, kad vagys ne metalo lydiniiu juos pasisavino, bet tikėjosi po eilės metų parduoti kaip aukštos vertės senieną (antique). Vinco Kudirkos biustą atnaujina skulptorius Mazoliauskas, o Basanavičiaus biustas dar laukia savo eilės. Buvo atliktas didelis darbas, darželius sugrąžinant į jų buvusį grožį. Reikėjo perkasti lysves, atgabenti trašas, išrauti išmirusius krūmus ir juos persodinti, pašalinti piktžoles, išvalyti išpudingus darželio centre stovinčius Gedimino stulpus. Sutvarkytus originalus Kudirkos biusto pedestalus. Federacija buvo pažadėjusi tam tikslui duoti lėšų, bet lietuvių darželio valdyba pati turėjo pasirūpinti lėšų rinkimu verbuodama narius ir surengdama pramoginį vakarą. Šiuo metu Lietuvių Kultūrinių darželių valdyboje, be pirminko Vinco Apaniaus, įvairias pareigas eina šie asmenys: Kęstutis Šukys, Salomėja Šukienė, Vytas Staškus, Gražina Varnelienė, Juozas Stempušis ir Marytė Trainauskaitė.

Dr. Vinco Kudirkos biusto dedikacija bus š.m. rugsėjo 10 dieną 12 val. Liet. Darželių pirm. Vincas Apanius nori ypač išryškinti ne tik darželių reikšmę, bet taip pat pabrėžti,

kad Kudirkos biusto atnaujinimo išlaidas padengė senosios išeivijos kartos atstovė, Bostone gyvenanti Bronė Jacobson-Jokubaitienė, padovanodama tam tikslui 2500 dolerių. Jos pageidavimas yra įamžinti savo 1986 metais mirusio vyro, poeto ir visuomenininko Antano J. Jacobson-Jokubaičio šviesią atmintį. Gaila, kad mūsų naujoji ateivių karta jau yra užmiršusi asmenis, kurie labai daug prisidėjo prie Amerikos lietuvių tautinės gyvybės išlaikymo, nes jų radome klestinčią spaudą, pastatus, bažnyčias, organizacijas, choras, literatus. LE užtikau keletą eilučių apie Antaną Juozą Jokubaitį, poetą, trijų poezijos knygų autorių, visuomenininką, chorams dainų tekstų kūrėją. Iš senų spaudos iškarpu, patyriau, kad jis buvo populiarus, veiklus, gerbiamas ir plačiai žinomas lietuvių tarpe. 1944 metų „Tėvynės“ 3-me numeryje Marijona Sims taip rašo apie SLA suvažiavime gautą brangią dovaną, A.J. Jokubaičio eilių knygą, kurioje yra net daugiau kaip šimtas eilėraščių. „...ir aš sugebu jo trisau įvertinti“, rašo ji.

1954 metų spalio 8 dienos „Amerikos Lietuvis“ laidoje yra A.J. Jokubaičio didelė nuotrauka ir trumpa biografija, (gimęs 1887.X.18 Aukštaitijoje), švenčiančio savo 45 metų spaudos darbo jubiliejų. Jis yra aprašomas kaip „Tėvynės meilės teigėjas“, „bičiuliškas... broliškas patarėjas, kad visi lietuviai žmonės sugventų vieningai ir būtų stipriais – stambiais Lietuvos ir lietuvių piliečiais ir aistijos ištikimais užtėraėjais“.

Reikia tikėtis, kad jo našlės pasiryžimas savo vyro atnaujinimą įamžinti Vinco Kudirkos biusto paskatins ir kitus lietuvius tuos darželius lankyti, remti, jais didžiutis ir prisiminti mūsų tautinio išpareigojimo skatintojus abipus Atlanto. Kudirkos biusto mecenatei Bronėi Jokubaitienei priklausomus mūsų visų padėka ir pagarba, simboliškai, bet ir konkrečiai iškeliančią savo vyro nuopelnus ir išpareigojimus Lietuvai.

Kultūrinių darželių federacija bando nustatyti tolimesnes

TRANKOSI PERKŪNAS

North Riverside apylinkėse perkūnas rugpjūčio 12 d. trenkė į išvykusius piknikauti žmones, sužeisdamas keturis žmones. Iš viso iki rugpjūčio 12 d. Chicago apylinkėse perkūnas jau įtrenkė į 17 žmonių. Audros metu patariama nestovėti po medžiu. Geriau glaudis į namus ar į automobilį. Nestovėti nė arti telefono ar elektros stulpų.

500 AUKSINIŲ JUBILIEJŲ

Chicago arkivyskupijoje šia vasarą apie 500 porų švenčia savo vedybinio gyvenimo jubiliejų. Joms specialias pamaldas rugsėjo 10 d. laikys kard. Bernardinas rugsėjo 10 d. 3 v. p.p. Šv. Vardo katedroje. Kad būtų toms poroms vietos, reikia iš anksto išsiimti bilietus.

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1989 m. rugpjūčio mėn. 17 d. 5

gaires, planuoja statyti etnišką muziejų, tuo sudarant tautinėms grupėms galimybę demonstruoti savo kultūrą. Tačiau svarbiausias ir pirmas uždavinys yra visiškai atstatyti ir atnaujinti darželius.

Valdyba tikisi sulaukianti gražaus lietuvių būrio darželio atidarymo ir Kudirkos biusto atstatymo iškilnėse, š.m. rugsėjo 10 dieną, 12 val. Tuo pačiu metu darželiuose įvyks ir tautybių paradas.

A.†A. FILIMINA SPECIUS TELICENAS

Gyveno Roseland, IL.
Mirė 1989 m. rugpjūčio 15 d., 10:20 val. ryto, sulaukusi 92 m. amžiaus.
Gimė Lietuvoje.
Pasiliko dideliame nuliūdime pusbroliis Walter Pivarunas ir pussešerės Bernice Wojenik, Charlotte Quinn, Frances Lindsey.
Velionė buvo našlė a.a. Alfonso ir motina a.a. Alberto. Kūnas pašarvotas penktadienį, rugpjūčio 18 d. nuo 2 iki 9 v.v. Kenny Brothers koplyčioje, 3600 W. 95th St.
Laidotuvės įvyks šeštadienį, rugpjūčio 19 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Queen of Martyrs parapijos bažnyčia, 103 & Central Ave., kurioje 9:30 v.r. įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.
Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.
Nuliūdę pusbroliis ir pussešerės.
Laidotuvių direkt. Bukauskas-Leonard. Tel. 239-3600.

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S
TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1
4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

BUTKUS — PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003
Sally Donald M., Jr.

V A N C E

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA
DIREKTORIAI
1424 So. 50 Ave., Cicero Illinois
PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE
Tel. 652-5245

Dr. Gediminas Balukas ir Meilutė Rulienė praveda Beverly Shores Lietuvių klubo gegužinę.

Nuotr. V. Kasniūno

A.†A. JONUI ADOMĖNUI

mirus, dukrą NIJOLĖ ir jos šeimą bei artimuosius užjaučia ir kartu liūdi

Gediminas ir Leonida Kazėnai
Algirdas ir Vida Keblinskai
Virgilijus ir Roma Norkai
Edmundas ir Virginija Pauliai
Eugenijus ir Milda Pauliai
Vytautas ir Stefa Prialgauškai

APLINK MUS

x Lietuvos Vyčių seime Chicagoje į ketvirtą laipsnį buvo pakelti Anne Meskins, Mary Vaglia, Barbara Kartnowitz, Ann Marie Sewatsky, Gus Baibak, Leonard Simutis, Edward Baranaskas. Jų prisaska buvo Švč. M. Marijos Gimimo par. bažnyčioje per seimo užbaigimo šv. Mišias.

x Gydytojų Korporacijos „Fraternitas Lithuania-Patria“ visuotinis narių susirinkimas bus laike PALG sąjungos suvažiavimo rugsėjo 3 d. 7 val. vak. Hyatt viešbutyje Oakbrooke. Bus renkama „F.L. - Patria“ centrinė valdyba ir bus paskaita apie veiklą Lietuvos universitete Studentų Medicų Korporacijos įkūrimo 65 metų sukakties proga. Po susirinkimo bus bendri užkandžiai - naktiečiai kartu su Gyd. Korp. „Gajos“ nariais. Kviečia Gyd. Korp. „F.L. - Patria“ centro valdyba.

x Vytautas Kavolis gilintis į „Psichologinio žmogaus istorinę vaikystę“ Santaros-Sviesos suvažiavime rugsėjo 7-10 d. Tabor Farm, Sodus, MI.

x Žurnalistas Antanas Stanevičius rašo: „Jeigu norime palinksmėti, pabendrauti su jaunyste ir patys pajauėti - eikime į Vilniaus universiteto ansamblio koncertą“. Margučio rengiami koncertai bus spalio 7, 8, 9 dienomis Jaunimo centre.

x Chicagos „Vaidilutės“ teatro statomam naujam veikalui yra reikalinga daugiau aktorių, ypač vyrų. Norintieji vaidinti, turi susisiekti su teatro vicepirminiu Edvardu Šulaičiu, tel. 652-6825 (vakaras).

x Rugsėjo 2 d. Lituanistikos tyrimų ir studijų centras aplanke Vyčių organizacijos nariai. Apie 170 žmonių buvo svertingai priimti. Dr. Jonas Rackauskas supažindino atsilankiusius su muziejumi, papasakojo apie tikslus ir nuveiktus darbus, įteikė anglų kalba paruostus šio muziejaus katalogus. Muziejiaus direktorė Nijolė Mackevičienė kvietė bendradarbiauti, išsaugant lietuvių išveiktos kultūros ir mokslo palikimą Lietuvos ateičiai. Vaisės paruosė nenuilstamos talkininkės Stasė Petersonienė ir Pranė Masilionienė. Svečius priimti padėjo Jonas Paronis. Susitikimo metu vadovais taip pat buvo bibliotekos talkininkai Vida Brazaitytė, Aurelija Vaičiulienė, Linas Buntinas ir Jonas Viraikojis.

x Jonas Kontautas, Centerville, Mass., Leonard Balkus, Farmington Hills, Mich., Andrius ir Lionė Kazlauskai, Seattle, Wa., Ona Gečiūtė, Chicago, Ill., Sofija Martin, Mt. Prospect, Ill., gražino laimėjimų šakneles ir pridėjo po 12 dol. aukų. Labai dėkojame.

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimėjimais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road - Tel. VI 7-7747.

x 35 svarų maisto gaminių siuntinys sudaromas Lietuvoje: sprandinė (palendvica), rūkyta jautienos file, aukščiausios kokybės rūkyta dešra, kava, kakava ir kt. 185 dol. su pristatymu. Muito nėra. Romas Pukūty, Transpak, 2655 W. 69 St., Chicago, 312-436-7772.

x Sol. Algirdas Voketaitis buvo labai gerai aprašytas „The Philadelphia Inquirer“ rugpjūčio 4 d. laidoje. Bosas-baritonas Algirdas Voketaitis Ivano vaidmenyje (Prokofjevo Ivan the Terrible) geriau suprato žodžius ir nuosirdžiau juos interpretavo. Sol. A. Voketaitis gyvena Chicagoje.

x Susitikimas su Lietuvoje atsikūrusios skautijos vadovais. Chicagoje vyks antradienį, rugpjūčio 22 d., Jaunimo centro kavinėje ruošiamoje vakaronėje. Pradžią 7:30 val. vak. Visi Chicagoje ir apylinkėse gyvenantieji skautai vyčiai, jų būdžiai, vyr. skautės, gintarės, skautininkai, es kviečiami dalyvauti. Prašoma vilkėti uniformomis. Bus proga iš tiesioginių šaltinių išgirsti apie skautavimą Lietuvoje ir svečių patyrimus Amerikoje ir „Ažuolo“ vadovų stovykloje. Visi dalyvaukime.

x Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos a.a. gen. št. pulk. K. Dalinkevičiaus ir a.a. M. Tumienės, Birutės draugijos buvusios pirm., pereinamųjų taurių metinės šaudymo varžybos rengiamos rugpjūčio 20 d., sekmadienį, New Buffalo, Mich., šaudykloje prie Kruger Rd. Bus šaudoma vyrų, moterų ir svečių atskirose grupėse. Varžybų pradžia 12:30 val. Chicagojos laiku. Registracija šaudykloje. Po varžybų bendras dalyvių pasižymėjimas gamtoje ir užkandžiai. Kviečiami kuopos nariai ir svečiai.

x Visi keliai veda ne į Romą, o į Ateitininkų namų tradicinę gegužinę. Ji bus ši sekmadienį, rugpjūčio 20 d. Jūs laukia nepaprasti pietūs, šalta atgaiva, turtingi laimėjimai ir geri draugai. Iki pasimatymo!

x Studentų ateitininkų stovykla „Akys“ vyks Dainavoje nuo sekmadienio, rugpjūčio 27 d. iki penktadienio, rugsėjo 1 d. Visi studentai ateitininkai kviečiami stovykloje dalyvauti, o po stovyklos raginami pasilikti Dainavoje ir dalyvauti Ateitininkų federacijos studijų dienose. Informacijos kreiptis į Darių Polikaitį tel. 312-434-2243.

x Lietuvių Respublikonų Illinois lygos 13-tas metinis išvažiavimas į gamtą bus rugsėjo 27 d., sekmadienį, Lietuvių centre Lemonte. Ruošiami gardūs lietuviški pietūs, veiks atsi-gaivinimų baras, skambės lietuviškos melodijos. Visi kviečiami maloniam pabendravimui. Įvažiavimas nemokamas. Daug vietos vaikučiams pasidžiaugti gamta. Pradžią 12 val.

x Parduodamos koncertinės kanklės, folklorinės kanklės ir tautiniai rūbai, 11-tas dydis. Skambinti (403) 478-4838. (sk)

x Mėlynės! Patiems prisiskynus tik 60 centų svaras. Važiuoti Interstate 94 iki Michigan Exit 12 (Sawyer), sukiti kairėn, važiuoti 2 1/2 mylios Sawyer Rd.; už pirmo „Stop“ ženklą (California Rd.), 5-ta sodyba dešinėje. (Bus parašas). **Atdara tik savaitgaliais**, parvežame mėlynių ir į Chicago iš anksto susitarus. Tel. 312-776-2036. (sk)

x Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus naujosios parodos, „Žingsniai į Nepriklausomybę - paskutiniųjų laikų įvykiai Lietuvoje“, atidarymas įvyks penktadienį, rugpjūčio 25 d. 7:30 v.v., 6500 S. Pulaski Rd. Parodą atidarys Lietuvos konsulas Chicagoje V. Kleiza. Visi maloniai kviečiami. Informacijai kreiptis į **Sigitą Balzekienę**, 312-788-7988. (sk)

JAV LB krašto valdyba tariasi su Sąjūdžio pirm. Vytautu Landsbergiu. Iš kairės sėdi: D. Korzonienė, V. Landsbergis, dr. A. Razma, V. Sinkus, R. Dirvonis; stovi: B. Jasaitienė, dr. P.V. Kisielius, R. Steponavičiūtė, R. Kučienė, D. Kučienienė ir L. Norušis.

ARTĖJA NACIŲ-KOMUNISTŲ PAKTO SUKAKTIS

ANTANAS JUODVALKIS

Dviejų didžiųjų agresorių - nacinės Vokietijos ir komunistinės Rusijos - suokalbio pasekmėje Lietuva ir kitos dvi Pabaltijo valstybės - Estija ir Latvija - 1940 m. birželio 15 d. neteko valstybinės nepriklausomybės. Nepriklausomas tris Pabaltijo valstybes, klestėjusias ūkiškai ir kultūriškai, susitarę du diktatoriai - Hitleris ir Stalinas, pasidalino lyg savo nuosavybę.

Ribentrop-Molotovo paktu vadinamas Vokietijos-Sovietų Sąjungos suokalbis, į kurį įeina trys formalūs sandėriai: 1939 m. rugpjūčio 19 d. ūkio sutartis, 1939 m. rugpjūčio 23 d. Vokietijos-Sovietų Sąjungos nepuolimo sutartis ir tos pačios datos slaptas pridėtinis protokolai, kaip rašo „Pasaulio lietuvių“ dr. Bronius Nemickas. Lietuvą liečia 1939 m. rugpjūčio 23 d. nepuolimo sutarties ir svarbiausia slapti priedai. Nepraėjus nė metams po tu sutarties pasirašymo, Sovietų Sąjunga, toliau vadinta komunistine Rusija, Stalino įsakymu po įteikto begėdiško ultimatumo 1940 m. birželio 15 d. okupavo visą Lietuvą ir pradėjo terorą prieš ramius Lietuvos gyventojus.

Siemet sueina 50 metų nuo to negarbingo sandėrio pasirašymo, kurio pasekmėje laisvas ir nepriklausomas valstybes pasidalino du galvažudžiai, lyg savo nuosavybę. Šią negarbingą sutartį Lietuva, Latvija ir Estija, remiant visai išveivijai, reikalauja atšaukti ir panaikinti, o raudonosios armijos okupacines jėgas su visais pagalbiniais vienetais pasitraukti iš užimtų teritorijų.

x Dr. George Volodka, Largo, Fla., Rimantas ir Vita Aukštuoliai, Highland Hts., Ohio, M. Karaska, Fredericksburg, Va., M. Putrimas, Toronto, Kanada, A. Banys, Bloomfield Hills, Mich., Valentinas Varnas, Los Angeles, Cal., mūsų garbės prenumeratoriai, rėmėjai, pratesdami „Draugo“ prenumeratą, pridėjo po visą šimtinę. Nuosirdus aciu.

x Juozas Daunoras, Oak Lawn, Ill., Dalia Jakas, Norris-town, Pa., Jadyga Poška, Chicago, Ill., K. ir S. Sakiai, Glendale, Cal., J. Sudžius, Sunny Hills, Fla., A. Masaitis, Delran, N.J., T. Normantas, Glenwood, Ill., „Draugo“ garbės prenumeratoriai, rėmėjai, pratędami prenumeratą, kiekvienas paaukojo po 100 dol. Labai dėkojame.

Prieš metus prasidėjęs nuostabus lietuvių tautos laisvėjimas teikia vilčių Lietuvai atgauti savarankiškumą ir valstybinę nepriklausomybę. Laisvės kelias yra sunkus ir reikalaujantis drąsos, ryžto ir padėties įvertinimo. Prasidėjęs Lietuvoje laisvės judėjimas sulaukė visos tautos ir išveivijos pritarimą ir paramą. Įsisteigusios ar atsteigtos organizacijos kartais eina skirtingais keliais, bet visos siekia aukščiausio tikslo - Lietuvos nepriklausomybės. Taip pat nepamirština, kad Lietuva tebėra komunistinės Rusijos okupuota, o raudonasis slibinas dar tebeturi galią ir kiekvienu metu drašuliai gali būti sunaikinti, o pasekėjai pasmerkti ilgamečiam gulagų vergų darbui.

Šią gėdingą sukaktį lietuviai, latviai, estai ir kitos pavergtos tautos ruošiasi tinkamai paminėti ir paskelbti pasauliui, kad tebėra neatitaisytos Pabaltijo valstybės padarytos skriaudos. LB krašto valdyba, pirminkaujama dr. Antano Razmos, yra padariusi gerų ejųm ir aktyviai įsijungusi į Ribentropo-Molotovo pakto atskleidimą. Šių metų rugpjūčio 9 d. suaukto spaudos konferencijoje krašto valdybos pirm. dr. A. Razma painformavo kas yra padaryta ir daroma.

Paprašytos LB apygardų ir apylinkių valdybos išjungti į akciją ir plačiai paminėti šią sukaktį, painformuojant į suomenę apie Ribentropo-Molotovo sandėrį ir jo pasekmes. Išleido anglų kalba lankstinuką - NAZI-SOVIET PACT August 23, 1939. Jame plačiai

nušviečiami istoriniai įvykiai, pradedant Ribentropo-Molotovo sutartimi, jos pasekmėmis ir šių dienų įvykiais Lietuvoje. Lankstinuką paruosė ir redagavo dr. Tomas Remeikis naudodamasis istoriko Sauliaus Sužiedelio paruostu leidiniu anglų kalba, o meniškai apipavidalino dail. Petras Aleksa. Ribentropo-Molotovo sutarties paruosimo eigą ir jos pasirašymą archyvuose surado, paruosė ir į lietuvių kalbą išvertė prof. dr. Bronius Nemickas, o išleido „Pasaulio lietuvių“ specialia vasaros laida

Inž. Vyt. Šliūpui viešint Kaune. Iš kairės: dr. Egidijus Klumbys, inž. Vytautas Šliūpas ir buvęs užs. reik. ministeris Juozas Urbšys.

7500 tiražu. Leidinį finansavo JAV LB krašto valdyba, tikėdama lietuvių dosnumu ir laukdama aukų. Tai labai svarbus ir reikalingas leidinys, už kurį turėtumėte dėkoti jo autoriumi dr. Br. Nemickui, Pasaulio lietuvių redaktoriui ir JAV LB krašto valdybai. Įvardiniame žodyje užsimenama, kad šis leidinys perspausdinamas ir ok. Lietuvoje dideliu tiražu.

Lituanus žurnalas pirmuosius šiu metų numerius yra taip pat paskyręs Ribentropo-Molotovo suokalbiui atskleisti anglų kalba. LB apygardų ir apylinkių valdybos vykdo parašų rinkimą peticijai, kuri bus įteikta Jungtinių Tautų gen. sekreto-

riui, paremiant panašią akciją vykdomą Lietuvoje. Norima surinkti bent pusantro milijono parašų ir įteikti TSRS, VFR ir VDR (abiem Vokietijom) ir Jungtinėms Tautoms, reikalaujant paskelbti Ribentropo-Molotovo pakto ir slaptuosius protokolus neturinčius juridinės galios nuo jų pasirašymo dienos. Chicagoje organizuojamos demonstracijos, kurias vykdo kartu Altos ir LB Vid. Vakarų apygardos valdybos, kartu su kitomis organizacijomis. Demonstracijos įvyks rugpjūčio 23 d. 11:30 val. dienos metu Chicagojos miesto centre.

LB krašto valdyba šiam nelemtam susitarimui atskleisti, paruosė ir paskleidė daug medžiagos lietuvių ir anglų kalbomis, o mums belieka šias pastangas paremti ir aktyviai dalyvauti.

Lietuvos persitvarkymo Sąjūdžio tarybos pirm. Vytautui Landsbergiui lankantis Amerikoje, LB krašto valdyba sudarė sąlygas susitikti su lietuviams ir apmokėjo jo kelionės išlaidas nuo Frankfurto Vokietijoje ir grįžimą į Lietuvą, nors išskvietimu pasirūpino St. Lozraitis. Landsbergio kelionė buvo sėkminga ir naudinga. Ypač pažymėtini jo susitikimai JAV sostinėje Washingtone, kur, šalia prezidento ir viceprezidento, dalyvavo keliolika senatorių ir atstovų rūmų narių. Žurnalistų konferencijoje dalyvavo žymūs reporteriai ir paskelbė plačius komentarus spaudoje. Lankėsi senatorių įstaigose, susitiko su užsienio

Inž. Vyt. Šliūpui viešint Kaune. Iš kairės: dr. Egidijus Klumbys, inž. Vytautas Šliūpas ir buvęs užs. reik. ministeris Juozas Urbšys.

reikalų vadovais ir AFL-CIO unijos pirm. Lane Kirkland. Visur buvo dėmesingai sutiktas ir išklausytas. Šiuos susitikimus organizavo LB visuomeninių reikalų tarybos reikalų vedėja Asta Banionytė-Connor. V. Landsbergi Washingtono ir Chicagojos lydejo pats valdybos pirm. dr. A. Razma.

LB krašto valdyba „Dovanos Lietuvai“ fonde yra surinkusi 53,000 dol. ir parėmusi organizacijų veiklą Lietuvoje 100,000 dol. Šiuo metu fonde tėra tik apie 50,000 dol., o prašymų jau turime pusei milijono. Laikas būtų pajudėti ir fondą papildyti, nes reikalų ir prašymų plaukia vis daugiau ir

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSĖ

- Milda Mikėnienė, Los Angeles, Calif., Baltų Laisvės lygiai igaliojus, vadovauja „Juodojo kaspino“ dienos organizavimui. Molotovo-Ribentropo pakto pasirašymo 50 m. sukakties dieną, rugpjūčio 23 d. ekumeninis dvasinis susitelkimas bus lietuvių Šv. Kazimiero bažnyčioje 7 valandą vakare. Po pamaldų skersai gatvės nuo bažnyčios Marshal aukštesniosios mokyklos sporto aikštėje įvyks budėjimas su šviesomis. (Švieses parūpins organizatoriai). Baltų Laisvės lyga rūpinasi, kad tą dieną oficialiai būtų aplankyti visi Amerikoje veikia Vakarų Vokietijos konsulatai ir jiems primenama, kad Vokietija turi formaliai paskelbti Molotovo-Ribentropo pakto negaliojančiu ir veikti, kad Pabaltijo valstybėms būtų grąžintos nepriklausomybės.

- Poetas Bernardas Brazdžionis, Los Angeles, Calif., rugpjūčio 16 d. išvyko į Dainavoje vykstančią Lietuvių Fronto bičiulių poilsio ir studijų stovyklą ir rugpjūčio 20 d., šeštadienį, literatūros vakare skaitys savo poeziją.

- Apreiškimo parapijos taryba birželio 7 d. susipažino su nauju klebonu kun. Vytautu Palubinsku ir aptarė ateities darbus ir planus. Pirmąjį rugpjūčio sekmadienį bus tradicinė parapijos gegužinė.

- New Yorko Atletų klubas surengė gegužinę liepos 30 d. Vandos ir Vytauto Vėbeliūnų sodyboje Locust Valley, N.Y.

- Pranciškonų ordino generalinis viršininkas kun. John Vaughn atvyko į Ameriką apžiūrėti šio krašto pranciškonų veiklą. Pradžioje jis apsiėjo pas lietuvius pranciškonus Kennebunkporte, Me.

- A.a. Viktorija Galinienė mirė liepos 23 d. Palaidota Cypress Hills kapinėse Brooklyne. Nulūdimė liko sūnus Vytautas, duklė Danutė, keturi anūakai ir šeši proanūakai.

OK. LIETUVOJE

- Inž. Vytautas Šliūpas, gyvenęs So. Lake Tahoe, Cal., liepos 7 d. dalyvavo Palangoje buvusiuose Šliūpų namuose, kur buvo atidarytas „Aušrininkui Dr. Jonui Šliūpui pagerbti muziejus“.

daugiau. A. Šapokos Lietuvos istorijos spausdinimas tęsiasi ir šiuo metu naudojami LB pasiūsti popieriai pirkti pinigai. Numatoma istorijos spausdinimą užbaigti iki šiu metų galo ir pradėti kitus reikalingus leidinius leisti.

JAV LB krašto tarybos suvažiavimas šaukiamas š.m. rugsėjo 29-30 ir spalio 1 d. Clevelande. LB tarybai pirminkauja Angelė Nelsienė iš Los Angeles miesto, Tarybos suvažiavimai yra svarbūs ir turėtų dalyvauti visi tarybos nariai, o dažniais atvejais pareigingumo pritrūksta ir metinio išsparengimo neatlieka. Šioje LB krašto valdybos kviesioje spaudos konferencijoje dalyvavo pirm. dr. A. Razma, vicepirminkai - L. Norušis, B. Jasaitienė, Br. Judelis, reikalų vedėja D. Korzonienė ir žurnalistai - J. Žygas, J. Šlajus ir A. Juodvalkis.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. - 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

Lietuvos Nepriklausomybės sąjungos mitinge Kalnų parke birželio 11 d.